

HIRDETÉS

Adószámunk: 18036754-2-43

Adószámunk:

Kérjük, hogy befizetett adójának 1 %-át a közhasznúan működő

Műegyetemi Hallgatókért Alapítvány

számára ajánlja fel.

Fotó: Freisinberger Kristóf

Tizenöt év alatt... • Néz Péterrel, egykori BME-s diákkal beszélgettem, aki jelenleg a MOL Nyrt. informatikai felsővezetőjeként tevékenykedik. Nyolcszáz informatikus szakember dolgozik a csapatában, akikkel azon fáradoznak, hogy cégen belül minden informatikával kapcsolatos feladat gördülékenyen menjen.

Cikkünk a 4. oldalon

Ez kérem a magyar vír(t)us!

Kinyitom a szemem. Óhatatlanul is a telefonom felé nyúlok, és már gondolkodás nélkül ütöm be az elmúlt időszakban oly sokszor látogatott oldal címét. A számok tovább nőttek, és nekem ismételtelen fel kell építenem magam, hogy tudjam tenni

a dolgom. Hiszen bármit is tartogat a külvilág és a jövő, mi magyarok újra és újra kiválóan vizsgázunk emberségből. Na, de vegyük sorra, mik is, kik is a mindennapok pozitív építőkövei!

Cikkünk a 10. oldalon

Folytatása következik

A sorozatnézés népszerűsége sosem látott magasságokban van világszerte. A folytatásos műfajnak hazánkban is komoly előléte van. A magyar sorozatok történetét feldolgozó cikkünk

első felében a kereskedelmi TV-k előtti idők felhozatalából szemezgetünk a teljesség igénye nélkül.

Cikkünk a 12. oldalon

Hogyan reagáltak Európa országai a járványra?

Fotó: Szlávik Orsolya

Nagyjából két hete minősítette világjárványnak SARS-CoV-2 vírus terjedését az Egészségügyi Világszervezet (WHO), azóta pedig rá sem ismerni Európára. Amellett, hogy elképesztő károkat szenvedett a gazdaság, az Európai Unió láthatóan képtelen volt hatásosan vagy legalább látszólagosan reagálni a kialakult helyzetre. Kétségtelen, hogy a pandémia súlyos hatással lesz a 27 ország jövőbeni együttműködésére.

Cikkünk a 6. oldalon

HIRDETÉS

Oktatás, Juttatás, Pályázatok,
Kollégium, Sport, Szabályzatok

Konstruktív műegyetemi hozzáállás a távoktatási kényszerhelyzethez

Parkolópályán a face to face

A koronavírus-járvány okozta krízishelyzetben az egyetemnek egyik hétről a másikra kellett átállnia távoktatásra. A váltást a BME-n létrejött Távoktatási Bizottság is támogatja.

SZABÓ LIDIA DÓRA

„A kényszer nem érte váratlanul az egyetemet, több karon már évek óta élnek az online tanítás számtalan módszerével” – tudtuk meg Csorba Kristóf bizottsági tagtól, a VIK Automatizálási és Alkalmazott Informatikai Tanszékeinek docensétől. Elárulta, igény esetén a testület támogatja, technológiai tanácsokkal látja el a hozzá forduló karokat, tanszékeket,

amelyek mindegyike azonnal és a legkülönbébb módokon reagált a megváltozott oktatási szituációra. „A Bizottsággal egy olyan oktatástechnológiai csoport jött létre, melynek célja az eddig bevált gyakorlatok tapasztalatainak továbbadása és az adaptálás elősegítése új helyzetekben” – fűzte hozzá, ahogyan azt is, hogy a Bizottság egyetemi szinten koordinálja a távoktatási feladatokat, ám az alkalmazott tanítási módszertan a 2020. március 22-ei rektori intézkedésben foglaltak betartásával továbbra is a karok kezében marad. A rendelkezés előírja, hogy a távoktatás rendszerében a tanulmányi munkát és a teljesítmény értékelését úgy kell megszervezni, hogy a hallgató ütemezetten eleget tehessen az előírt tanulmányi kötelezettségeinek. A vizsgára bocsátás feltételét nem képező tanulmányi teljesítményértékelést figyelmen kívül lehet hagyni, és minden hallgató számonkérésre bocsátható (azaz aláírást szerzett az adott kurzusból). Amennyiben a tantárgy célja, jellege azt lehetővé teszi, összegző zárhelyi vizsga helyett részteljesítmény-értékelés is alkalmazható (pl. házi dolgozat). A változásról értesítik a hallgatókat, akiknek 15 napjuk van a részteljesítmény alapjául

Fotók: Szlávik Orsolya

szolgáló dolgozat elkészítésére. Ezekből fakadóan a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat normál tanítási rendre vonatkozó rendelkezései sem irányadóak.

„Több kar évek óta online rendszereket vetett be váratlan helyzetekre, mint például betegség esetén a helyettesítés, otthoni laborvégzés. Most mindenki váltásra kényszerül, így két hét alatt soha nem látott fejlődésen ment keresztül a felsőoktatás” – jegyezte meg Csorba.

A legtöbb szervezeti egység Moodle vagy Microsoft Teams alkalmazást használ, ám ezek egyetemi szintű, automatizált bevezetését a kari specialitások megnehezítik. A Microsoft Teams rendszerrel az előadások 250 résztvevőig online megtarthatók, ám a Villamosmérnöki és Informatikai Kar a közelmúltban live event licenccel is kiegészítette, amellyel az élő rendezvényközvetítés 10 ezer főig bővíthető. A kar készül „B” tervvel is: a CISCO-val kötött egyezségnek köszönhetően a WebEx rendszerét 1000 fős befogadó képességűre egészítették ki. Az Építőmérnöki Kar több éve inkább a Moodle-t használja a számonkérésekhez is.

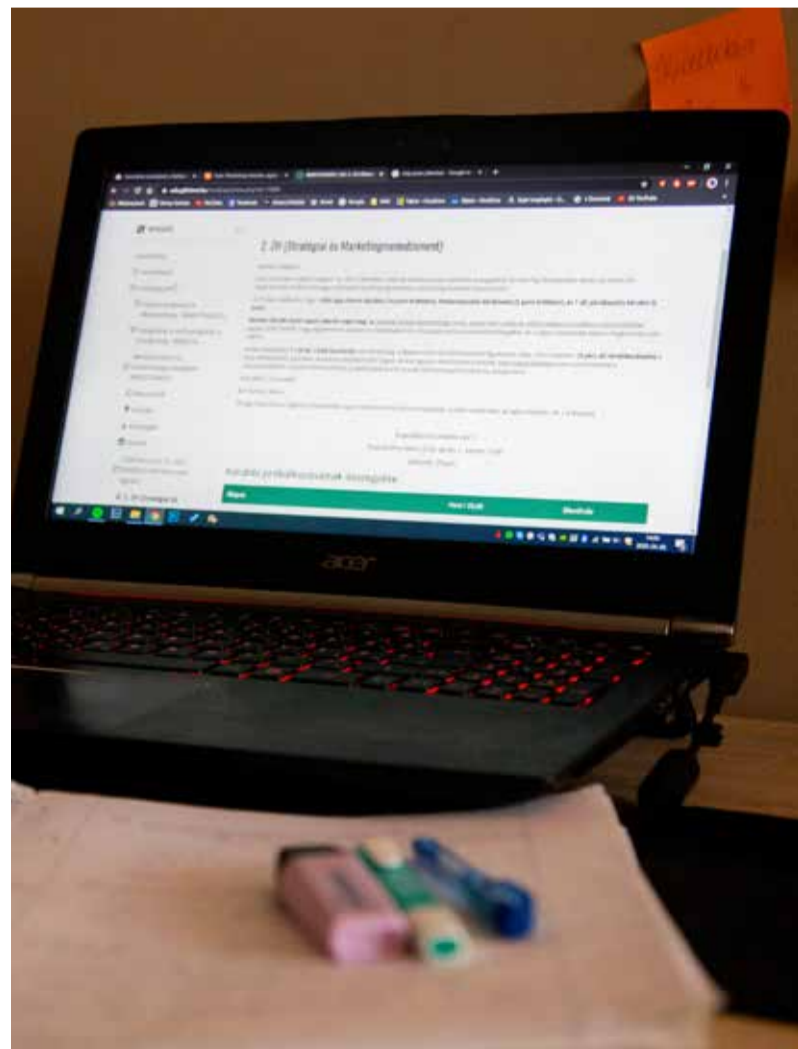
„Megoldás lehet, ha az oktató videokonferenciát tart, megosztja a képernyőjét, vagy rögzíti előadását felvételét, majd a kurzus időpontjában online konzultációs lehetőséget biztosít tanítványainak. Hasznos lehet még egy hallgatókkal közös chat indítása a nem sürgős kérdések megválaszolására, ilyenkor

nagyon konstruktív beszélgetések alakulnak ki, és sokszor a hallgatótársak vannak egymás segítségére” – adott tippeket Csorba Kristóf, aki szerint a flipped classroom módszer ideje jött el. „A klasszikus óraadási gyakorlat egyirányú kommunikációt tesz lehetővé, ám a flipped classroom szerint tanulók előbb áttanulmányozzák a tananyagot és a kontaktórákat interaktív beszélgetésre vagy közös feladatmegoldásra fordítják az oktatóval.”

Csorba Kristóf szerint a laborgyakorlatok esetében bonyolultabb a helyzet: „bizonyos laborokat akár otthoni feladatként is elvégezhetnek a hallgatók, ám az is megoldás lehet, hogy a tanév végén, tömbösítve tartják meg azokat, vagy a következő félév tanrendjébe építik be. Nem cél, ám nem kizárt az sem, hogy a szakmai ismeretek szempontjából kevésbé kritikus gyakorlatok megtartását mellőzik” – sorolt fel további alternatívákat. A számonkérésekkel kapcsolatban elmondta, hogy a házi dolgozatok elkészítése mellett a Moodle is jó eszköz lehet, bár a személyazonosságot és a csalásokat, jogtalan közreműködést nehéz mérni. „Erre még további megoldásokat keresünk” – prognosztizálta a Távoktatási Bizottság tagja, aki szerint az online záróvizsgáztatásnak sincs jogi akadálya.

Csorba Kristóf biztatott, hogy a jelenlegi szituációban a megújulás és fejlődés lehetőségét is észre kell venni, miközben

a helyzethez alkalmazkodó oktatói gárda önképzése is automatikusan végbemegy. „Szakítani kell azzal a nézettel, hogy az oktatók teljesítményét kizárólag a kontaktórák számában mérik. A modernizált, online tananyagfejlesztésbe és számonkérésekbe fektetett energiának sokat kellene nyomnia a latba” – jegyezte meg, majd értékelte az elmúlt néhány hetet: „az első időszak tapasztalata, hogy az új helyzetre a műegyetemi oktatói közösség konstruktívan, megoldásra nyitottan és rugalmasan reagált, továbbá felfedezte a szituációban rejlő fejlődési potenciált”.

A tanítás olyan, mint a sport vagy a színészet

Fotó: Nemcsics Botond

Cikksorozatunkban bemutatjuk azokat az oktatókat, akik az OHV (Oktatás Hallgatói Véleményezése) 2019/2020/1 alapján első helyezést értek el.

SZABÓ LIDIA DÓRA

Ebben a cikkünkben Zsigány Tibor BME-GPK oktatót kérdezzük, aki az elmúlt öt félévben négyszer is felkerült a képzeletbeli dobogóra, ebből háromszor első helyen végzett az OHV rangsorában.

Mikor és miért döntött úgy, hogy a tanári pályát választja?

Ez nem volt tudatos, tanárom Váradi Károly professzor harmadéves egyetemista koromban a Gépelemek gyakorlaton azt mondta, hogy milyen jó érzésem van a tervezéshez, nem lenne-e kedvem vele dolgozni. Ő javasolta, hogy végzés után maradjak a Gépszerkezetek Intézetben oktatni-kutatni. Így indult a pályafutásom, ahol már Marosfalvi János professzor kedveltette meg velem a polimereket, mely később a szakterületem lett.

Emlékszik milyen volt az első óra?

Az első órák, az első szemeszterek oktatóként szerintem mindenki számára meghatározóak. Igaz az a mondás, hogy igazából ilyenkor tanulja meg az ember a tananyagot. Itt nem

lehet hibázni és mellébeszélni, tudni kell válaszolni a kérdésekre, és sugározni kell az oktatóknak a magabiztosságot. Ez rengeteg felkészülést igényel még a mai napig is. Ez olyan, mint a sport, vagy a színészet, ahol folyamatosan edzeni és próbálni kell, mert anélkül nem lehet jól teljesíteni. Észreveszi a hallgatóság, ha az ember készülletlen és bizonytalan, vagy ha nem elég koncentrált, mert más jár a fejében.

Melyek voltak a legjobb pillanatok?

Amikor szó szerint hosszú percekig nyitva marad a hallgatóság szája, és még utána is órákig arról beszélnek. Persze jól esik az előadások végén a taps (nem az udvarias, hanem az őszinte), amellyel a hallgatóság kifejezi tetszését. A legnagyobb eredmény számomra, amikor sikerül a diákok bizalmát megnyernem és mernek kérdezni. Nemcsak a tantárgyhoz kapcsolódó dolgokról, hanem bizalmukba avatnak, és tanácsomat kérik a tanulmányaikkal, vagy éppen a magánéleti, esetleg életvezetési problémáikkal kapcsolatban is. Itt nagyon fontos az empátia, az őszinteség és a jövőbe mutató, de nem kioktató tanács még akkor is, ha az nem túl pozitív tartalmú, mert mindig a hallgató érdekét kell nézni.

Észrevehető az elmúlt években, hogy változtak az óralátogatási és a tanulási szokások?

Az óralátogatási szokások változását én az óráimon nem vettem észre. Olyan oktató vagyok, aki hisz a frontális oktatásban. Elvárom, hogy bejárjanak minden órára és figyeljenek, cserébe próbálok olyan élményt és tudást nyújtani, amely számukra értékes, így „megéri” bejárni. A tanulási szokásokon ugyanakkor már látom a nagyon erős változást, de ez a generációs különbségekből, a technika

fejlődéséből, a változó középis-kolai tudásból és nagy szavakat használva a világ természetes változásából adódnak. Több kollégám is mondja, hogy „bezzeg a mi időnkben”, de én leintem őket azzal, hogy ha ilyet mond, az egyértelmű jele annak, hogy öregszik. Az oktatóknak is érdemes változtatni a tanítási módszereiken, és alkalmazni olyan technikai lehetőségeket, amiket például az okos eszközök nyújtanak.

Milyen praktikákkal próbálja megragadni és megtartani a hallgatók figyelmét? Mi a siker titka?

Nincs titkos recept. Élvezni kell azt, amit csinálunk, és ezt sugározni kell tudni. Úgy kell beszélni a tananyagról, mintha az a világ legfontosabb, legérdekesebb dolga lenne. Fontosnak tartom (és ez visszatükröződik a szöveges OHV értékeléseknél is), hogy minden órára vigyek valamit, ami megfogható, bemutató anyagokat, amit körbe adok, megnézzünk néhány perces videókat, ami megkönnyíti a megértést. Mérnököket képzünk, akiknél fontos a vizuális élmény, a megtapasztalás, a valós példákön keresztüli bemutatás. Diákkoromban én is ezt szerettem, szerintem ebben nem változott semmi, a mai hallgatók is könnyebben tanulnak így, és szívesebben bejárnak az órákra, ha rengeteg pluszt kapnak a tankönyvhöz képest.

Hogyan lehet több évnyi oktatás után ugyanolyan lelkesedéssel előadni ugyanazt? Hogyan tudja elkerülni a belefásulást?

Szeretem, amit csinálok, közhely, de a munkám a hobbim. 32 éve tanítok, és minden évben új hallgatókat ismerek meg, a technológia nagyon gyorsan fejlődik, és fantasztikusan érdekes. Hétről hétre minden órára próbálok újdonságot vinni, amit a hírekben hallani, a facebookon „forró téma”, így foglalkoztatja a hallgatóságot. Ilyen mostanában a klímaváltozás, a környezetvédelem, az elektromos autózás, egy-egy sporteredmény, hogy miért nem tud egy repülőgép felszállni, vagy a legaktuálisabb a koronavírus. Hogy hol van ezeknek a kapcsolata a polimerekkel, arra nem is gondolnánk. Például kevesen tudják, hogy ma a világ legkeresettebb terméke, a védekezésre használt szájmaszkok többsége is műanyagból készül.

Egyetemek rangsora

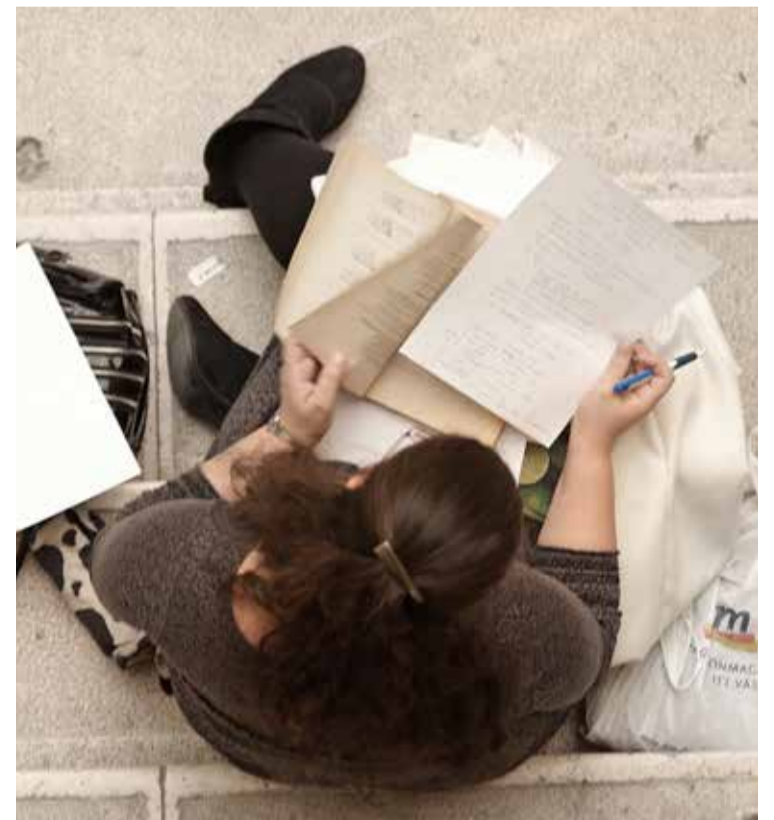
2004 óta jelenik meg a Times Higher Education (THE) Emerging Economies University Rankings rangsora, amely a világ legjobb egyetemeit rangsorolja a feltörekvő gazdaságokban.

GOSZTOLA ÁGNES
KÓKAI BÁLINT

A korábbi évekhez képest a hazai egyetemek összességében rontottak helyezésükön, azonban javulás is van: egy újabb intézmény is felkerült a listára. Ezzel összesen nyolc magyar egyetem szerzett magának helyet.

Idén is a Semmelweis Egyetem érte el a legjobb eredményt a hazai intézmények közül, bár a tavalyi 67. helyhez képest három fokot hátrébb csúszott. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem már csak a 149. helyre tudott bejutni – tavaly még a 119. helyen szerepelt. Hátrébb csúszott a Pécsi Tudományegyetem, a Szegedi Tudományegyetem és a Debreceni Egyetem is. A 2019-es eredményekhez képest közel 35-50 helyet csúsztak hátrébb, így a PTE a 176. az SZTE a 201-250., a DE pedig a 251-300. helyet foglalhatta el. A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, valamint a Budapesti Corvinus Egyetem megőrizte 2019-es pozícióját: az előbbi a 251-300., míg utóbbi a 301-350. helyen végzett. Új belépő a hazai intézmények közül a Szent István Egyetem, amely 351-400. helyen nyitott a listán.

A THE Emerging Economies University Rankings rangsorát a THE nevezetes World University Rankings egyetemi világranglistájához hasonlóan állítják össze. Többek között itt is szempont a tanítás milyensége, a tudásátadás, a kutatási tevékenység, valamint a nemzetközi kapcsolatok mennyisége és minősége. Ezekon felül azonban, az eredményeket nagyban befolyásolják a vizsgált egyetemek által meghatározott fejlesztési prioritások is. A megkövetelt kritériumok alapján a listát évek óta kínai egyetemek vezetik. Idén az első helyet a Tsinghua Egyetem szerezte meg. A top tízben található még egy orosz, egy tajvani és egy dél-afrikai egyetem is.

Fotó: Műhely archív

Tizenöt év alatt sikerült átmennem az úton

Karrier csúcsok

Cikksorozatunkban vezetői, felsővezetői pozíciókat betöltő egykori műegyetemistákat kérdezzük karrierútjukról, tanulóéveikről és a siker kulcsáról.

Néz Péterrel, egykori BME-s diákkal beszélgettem, aki jelenleg a MOL Nyrt. informatikai felsővezetőjeként tevékenykedik. Nyolcszáz informatikus szakember dolgozik a csapatában, akikkel azon fáradoznak, hogy cégen belül minden informatikával kapcsolatos feladat gördülékenyen menjen. Cikkemben a munkaerőpiac kihívásairól, műegyetemi emlékekről, valamint arról az útról beszélgettünk, amely a Schönherz kollégiumtól az út túloldalán lévő MOL székház hetedik emeletéig vezetett.

TACSI KORNÉLIA

Mi a feladatod informatikai vezetőként, igazgatóként?

Minden és semmi. Minden, hiszen ma már mindenhez szükség van informatikára a cégnél, melynek lebonyolítása valamilyen módon rajtam és a csapatomon keresztül zajlik. Ugyanakkor én már nem igazán értek semmihez, de a kollégák, akikkel együtt dolgozom, jól értenek a szakmához. Konkrétabban fogalmazva három fő feladatomban van. Egyrészt azért felelek, hogy a cégnél lévő informatikai infrastruktúra gördülékenyen működjön. Ez a belső levelező rendszerünkől kezdve a tankautós kiszállításon át egészen a kutaknál történő bankkártyás fizetésig mindenre kiterjed. Másrészt feladatomban ezen infrastruktúrának a folyamatos fejlesztése, amellyel célunk a folyamataink hatékonyabbá és gazdaságosabbá tétele. Harmadrészt a digitális transzformációban dolgozunk, ami a mai kor digitális eszközeinek minél teljesebb kihasználását és a cégen belüli meghonosítását jelenti. Ez utóbbinak szerves részét képezi az infrastruktúra fejlesztése és a munkatársaink oktatása is. A stratégiánk megtervezésén, a kivitelezés irányításán és felügyeletén túl az én felelősségem egy olyan csapat felállítása, amely képes a megálmodott célokat elérni. Ez egyértelműen a legfontosabb és a legnehezebb feladat, hiszen ezen múlik a siker. Informatikusok szempontjából fantasztikus időköt élünk, hiszen óriási kereslet van az IT szakemberekre. Informatikai vezetőként azonban nagy kihívás megtalálni, megszerezni és megtartani a legjobb kollégákat. Ebben a szektorban nagyon komoly munkaerőhiány van. Egyrészt mindenki pályakezdőket keres öt év nemzetközi tapasztalattal, másrészt vannak olyan pozíciók és munkakörök, amelyek öt-tíz éve nem, vagy alig léteztek. Ez a szektor olyan gyorsan újul meg, és generál újabb igényeket, hogy nincs rá utánpótlásunk, tapasztalt munkaerőről nem is beszélve.

Az egyetemek mennyire tudják kielégíteni az ipar által támasztott igényeket?

Nem követelmény, hogy kielégítsék ezt az igényt. Sokkal inkább azt várom el az egyetemről, amit én kaptam annak idején, mégpedig, hogy a képzésről kikerülő emberek "éhesek", kíváncsiak és fejlődőképeseek legyenek. A felsőoktatás legfontosabb feladata a tanulás és a kérdéses képességének átadása. Szerintem lehetetlen elvárás lenne, hogy az egyetem szakmailag eljuttasson valakit

oda, hogy az első munkanapján kérdés és hozzászólás nélkül tudjon teljesíteni.

Van erőforrásotok arra, hogy az egyetemről kikerülő hallgatókat a saját igényeiteknek megfelelően képezzétek tovább?

Küzdünk azért, hogy legyen. Szorosan együttműködünk az automatizálási tanszékkel, próbálunk részt venni különböző fórumokon és elérhetőek lenni. Emellett évek óta fut a nagy sikerű GROWW frissdiplomás programunk, amin keresztül nagyon tehetséges kollégákat szereztünk. Itt mindig meg kell tanulni az egyensúlyt. Ha nem vagyunk elég nyitottak a pályakezdők iránt, akkor előbb-utóbb nem lesz utánpótlásunk, ha viszont túl sok időt fordítunk ilyen tevékenységekre, akkor ez meggátolja az eredményes munkavégzést. Az, hogy végül sikerült-e megtalálni az egyensúlyt, mindig csak pár év múlva dől el.

Milyen út vezetett a jelenlegi beosztásodig?

Ha kívülről nézem, akkor nagyon rövid idő alatt jutottam el ebbe a beosztásba, ugyanakkor az idáig vezető út mégis rögzös és tevékeny volt. Már az egyetem alatt is dolgoztam, és próbáltam elérni a „pályakezdő öt év tapasztalattal” ideált, amiből négy sikerült is. A motivációm egyrészt az volt, hogy ne vajaskenyéren éljek, másrészt a BME mellett belevágtam egy gazdasági képzésbe is, amire tandíjat kellett fizetnem. Harmadrészt fogalmam sem volt, hogy mit akarok egyetem után csinálni, így minél több dolgot kipróbáltam, hogy utána tudatosan tudjak dönteni. Voltam IT cégnél rendezvényszervező, sales-es, marketinges és programozó is. A Schönherz erre nagyon jó helyszín, mivel az öregek visszajárnak és segítik a fiatalokat. A műegyetemi diploma megszerzése után a General Electric (GE) csoporthoz tartozó Budapest Bankhoz kerültem. Gondoltam, ez tökéletes helyszín az önéletrajzom építéséhez, amíg befejezem a közgázt. A GE zseniális volt abban, hogy két-háromévente sikerült meggyőzniük, hogy még mindig van hova fejlődni, érdemes maradni. Rendszervezőből, így lettem projektvezető, majd három év alatt fejlesztési vezető és egy hatvan fős csapat irányítója. A következő lépés Románia volt, ahol IT vezetőként három pénztézet integrációja és a banki engedély megszerzése volt a cél, majd hasonló küldetéssel Németországba kerültem. Kis időre (fél-fél évre) a Benelux

Fotó: Freisinberger Kristóf

Név	Néz Péter
Kar	VIK
Szak	Informatikus
Végzés ideje	1999.
Munkahely	Mol Group
Jelenlegi pozíciója	Informatikai felsővezető (CIO) (2015 óta)

államokért és Lengyelországot is felelős voltam. Végül 2012-től három évre New Orleans-ba küldtek, ahol egy Biztonsági Üzemeltetési Központot (Security Operations Center, SOC) kellett felállítanunk a GE-nek. Fel kellett vennem száz embert, egy csapatát formálni őket, majd létrehozni egy ötven országra kiterjedő, globális funkciót ellátó szervezetet. Ahogy korábban is, három év után ismét átcsoportosítás és újabb kinevezés lett esedékes. Ebben az időszakban – 2014 végén – kaptam egy felkérést egy fejedelmű cégtől, akik azt sem mondták meg, hogy melyik vállalathoz hívnak interjúra. Ebből lett a mostani, MOL-os pozícióm.

Részt vettél a MOL 2030-as stratégiájának kidolgozásában?

A stratégia kidolgozásakor már itt voltam a cégnél, de ez elsősorban egy üzleti stratégia, így nem volt nagy szerepem benne. Ez az egész kezdeményezés arról szól, hogy hogyan kell egy olajvállalatnak megváltoznia ahhoz, hogy versenyképes maradjon. Nekem nagyon szimpatikus, ahogy a MOL vezetés képes volt belenézni a tükörbe, és bevallani magának, hogy az, amit ma csinálunk előbb-utóbb idejétmúlt lesz. Figyelnünk kell a környezetünkre, és meg kell újulnunk, hogy a hullámhegyet újabb hullámhegy követhesse.

A végzettséged és tapasztalataid közül melyiknek veszed a legnagyobb hasznát a munkád során?

Annak veszem a legnagyobb hasznát, hogy össze tudok kötni pontokat. Mérnöknek tartom magam, de igazán sem informatikus, sem közgazdász nem vagyok. A legfontosabb, hogy hogyan tudok egy mérnöki tudományt alkalmazni a napi üzleti életben. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy sosem önmagáért csinálunk rendszereket, vagy írunk forráskódot, hanem azért, mert végül ezzel pénzt akarunk keresni vagy megtakarítani. Ezt értem a pontok összekötésének képessége alatt, és ezt keresem, amikor embereket interjúztatok. Ilyen fajta problémamegoldó képességből a Műegyetemen kaptam a legtöbbet. Kreatívan hozzáállni régi típusú problémákhoz, nem foglalkozni azzal, hogy az lehetséges-e vagy lehetetlen, csak úgy, mint annak idején a „Qpázunk vagy nem Qpázunk” kérdése, ugyebár.

A BME-s képzésre és a tanárookra hogyan emlékszel vissza?

Az egyetem alatt megpróbáltam feszegetni a határait. Pár barátommal például mi voltunk az elsők, akik előre csináltak keresztfelvételt. Tehát másodévből előre felvettük a mintatanterv szerint harmadéves, rettegett szabályozástechnikát. Emellett, ahogy már említettem,

másodévbem jelentkeztem a közgazra is. Az első három évben megtanítottak tanulni és küzdeni. Azt, amit például formális nyelvekből kaptunk – abban a formában – biztosan nem használom soha. Azt a gondolkodásmódot és logikát viszont, amit ott elsajátítottunk, napi szinten alkalmazom. Az utolsó pár évben nagyon hasznos útravalót kaptam a tanáraitól. Az önálló labor című tárgyat például Szikora Béla bácsival csináltuk, akire nagyon meleg szívvel emlékszem vissza. Ő például – akkoriban teljesen érthetetlen módon – kikényszerítette, hogy negyedévente mindenki tartson egy prezentációt az egész csapat előtt. Ma ez az egyik legfontosabb képesség. Emellett kiemelném a Schönherzben töltött időt és a támogató közösséget, ami itt körülvett. Megkockázatom, hogy legalább annyi értéket kaptam a koliban, mint amennyit a tanulmányaim során az egyetemen. Mostanában is kifejezetten jókat hallok a gyakor-nokainktól a Műegyetemről. Meséltek például egy oktatóról, aki minden hétfőn röviden összefoglalja az elmúlt héten, az adott témában született eredményeket. Az informatikában tényleg minden héten történik újdonság. Az, hogy valaki képes vasárnap este felkészülni a hétfő reggeli órájára, ahelyett, hogy évről évre leadná ugyanazt az anyagot, zseniális.

Mit tanácsolsz az ambiciózus egyetemistáknak?

Amíg egyetemisták, addig próbáljanak ki mindent, amit csak lehet. Ezalatt kockázatmentesen rá lehet jönni, hogy mire alkalmasak és mire nem. Ne azt erősítsék, amiben gyengék, hanem azt, amiben erősek, mert abból jobban tudnak profitálni. Már az elején érdemes eldönteniük, hogy mekkora energiát hajlandóak befektetni a munkájukba. Ha el akarnak érni valamit, akkor legyenek készek ezért erőfeszítéseket tenni. Ellenkező esetben fogadják el, hogy közepes szinten mozognak, és az ennek megfelelő energiát fordítsák a munkára. Egyáltalán nem biztos, hogy az első lehetőség a jó választás, hiszen nem lehet mindenkiből karrierrista. Sokaknak teljesen kielégítő egy jól fizető nyolcórás munka, ami mellett lehet életük is. Valaki pedig attól boldog, hogy dolgozik tizenkét-tizenhárom órát, és megmutatja, hogy mire képes. Azt tapasztalom, hogy annak is jó, aki magasra jutott és sokat tett érte, és annak is, aki nem jutott magasra, de egyensúlyban volt az élete. Azoknak rossz, akik magasra akarnak jutni, de nem tesznek érte eleget, és ezért folyamatosan csalódtak. Az elején érdemes tehát tudatosan dönteni, és ennek megfelelően alakítani az életüket.

Applikációk és weboldalak minden egyetemistának Hozd ki a maximumot!

Koronavírus ide vagy oda, a sulis bizony megy tovább. Cikkünkben összegyűjtöttünk néhány ingyenesen is használható weboldalt és mobil applikációt, amelyek megkönnyíthetik az egyetemisták életét.

FAZEKAS ÁRNIKA
KÓKAI BÁLINT

Alfától omegáig

Akinek már volt dolga analízissel, az biztosan találkozott már a Wolfram Alpha-val. Az oldal önmagát „válasz motornak” nevezi; szinte bármilyen kérdést képes feldolgozni angol nyelven, és választ generál rá, ábrákkal és összehasonlításokkal szemléltetve. A fő kategóriák a matematika, tudomány és technológia, társadalom és kultúra, és a mindennapi élet. A legkiemelkedőbb funkciói egyértelműen matematika területén vannak: a beírt feladatot lépésről lépésre képes kidolgozni, függvényeket ábrázol és elemez, és még egyszerűbb statisztikai feladványokat is meg tud oldani. Bár az első gondolat ilyenkor az lehet, hogy ez biztos csak a puskázóknak kell, de a házi feladatok ellenőrzése, zárthelyire felkészülés, vagy valós problémák megoldásának ellenőrzése mindenkinek a hasznára válik.

A legkézenfekvőbb fordító

A Google Translate által tükörfordításban lefordított szövegek nemrég még vicc számba mentek, az elmúlt pár évben azonban nagyot ugrott a technológia. Nagy előnye egy hagyományos szótárral szemben, hogy egyes

Fotó: Pesti Laura

kifejezések esetében gyakran azonos nyelvű magyarázatot is megjelenít a fordítás mellett. Ráadásul hosszabb szövegrészeket is betáplálhatunk, így a szövegek környezet alapján pontosabb fordítást kaphatunk. Mivel a Google elsődlegesen angol nyelvre fejleszt, ezért angol és bármilyen nyelv között teljesíti a legjobban, más nyelvekről egymásra fordítani nem annyira dinamikus. Viszont jó angoltudással egy áthidaló lépéssel, először angol és az adott nyelv között fordítva könnyedén lehet értelmezni bármit.

Koronavírus járvány vagy koronavírus-járvány?

A gimnáziumból kilépve alig kell kézzel írni, így nem csoda, hogy sokunknak hamar megkopik a helyesírása. Civilizált ember azonban ad a helyesírásra – vagy ha ez nem elég meggyőző, TDK dolgozatban, szakmai munkákban a helyesírást is értékeli, így nem lehet szó nélkül elmenni mellette. A szövegszerkesztők ellenőrzése az elgépelések szűrésére jó, de a szókincsük szegényes, szakmai szövegeknél pedig gyakran a teljes szöveg piros. Az MTA Nyelvtudományi Intézetének a

helyesírási tanácsadó portálja, a helyesiras.mta.hu bármilyen nyelvtani kérdésünkre választ ad. Azon kívül, hogy a helyesírási szabályzat legfrissebb kiadása elérhető, számos aktív funkció is használható. A leghasznosabbak talán a *Külön vagy egybe?*, ami az összetett szavak helyesírására tesz javaslatokat, és a *Helyes-e így?*, ami ellenőrzi a begépetelt kifejezéseket.

Azonnali digitalizálás

Mindenkinek megvan az az évfolyamtársa, aki minden előadáson bent van, és látszólag telepatikus kapcsolatban van az oktatóval – legalábbis a jegyzetei erre utalnak. Manapság szinte mindenki zsebében ott lapul egy telefon, ami annyit tud, amit pár éve még csak a profi fényképezőgépek – elég badarság lenne így oldalanként 30 forintot költeni szkennelésre, arról nem is beszélve, hogy mennyi időt eltöltünk a fénymásoló szalonban. A mobiltelefonok kamerájával digitalizált szövegek feljavítására használható a CamScanner applikáció. A program kiegyenlíti a dokumentumokat, automatikusan kontrasztosítja, és a színárnyalatát is korrigálja. Az oldalak összefűzhetőek,

így lényegesen egyszerűbben rendezhetőek, mint a képek. A program még karakterfelismerésre is képes, így képeket szöveggé tud konvertálni.

Végjegyzetek

Akár tetszik, akár nem, mindenkinek kell az egyetemi pályafutása alatt irodalomkutatást csinálnia, szakdolgozat vagy beadandók apropóján, és ezt szabványos formátumban hivatkozni. Elméletileg a szövegszerkesztő programokban is elérhető ez a funkció, de aki próbálta már a Wordben használni, az tudja, hogy csak elméletileg. Azonban ezekbe a programokba ágyazható végjegyzet szerkesztőkkel, például az EndNote vagy Mendely segítségével a hivatkozásokat egyszerűen lehet kezelni. Mindkettő elsősorban adatbázisként funkcionál: a betöltött cikkek vagy könyvek legfontosabb adatait meglepő pontossággal automatikusan kigyűjti (például cím, szerző, kiadó). A program az irodalomjegyzéket ezekből szerkeszti, ami egy kattintással beszűrhető, a formázáshoz számtalan hivatalos szabványból választhatunk. A kigyűjtött adatokra lehet szűréseket végezni, a szöveg tartalmára keresni.

Hatékonyabban

Egy-egy vizsga előtti hajrában mindenki tapasztalta már az otthoni tanulás monotonitását, most pedig a koronavírus miatti bezártságban különösen nehéz fenntartani a figyelmet. A hatékonyságnövelésre számtalan segéd létezik, amelyek között mindenki megtalálhatja, amire szüksége van. Például a listák szerelmeseinek ideális választás a Todoist, amely a tennivalók rendszerezésében segít. Akiknek nehezükre esik koncentrálni, érdemes lehet kipróbálni egy időbeosztó alkalmazást, például a Pomodoro technikához is számos alkalmazás elérhető (bár ez egy időzítővel és némi figyelemmel is helyettesíthető). Ha pedig úgy érezzük, hogy sok a zavaró tényező, akkor a Stay Focused a legszigorúbb megoldás: böngésző kiegészítésként a bűnös weboldalakra időkorlátot állíthatunk be, vagy teljesen letilthatjuk bizonyos ideig; telefonos alkalmazásként pedig más appokat is tudunk vele korlátozni.

Hogy reagáltak Európa országai a járványra?

Nagyjából két hete minősítette világjárványnak SARS-CoV-2 vírus terjedését az Egészségügyi Világszervezet (WHO), azóta pedig rá sem ismerni Európára. Amellett, hogy elképesztő károkat szenvedett a gazdaság, az Európai Unió láthatóan képtelen volt hatásosan vagy legalább látszólagosan reagálni a kialakult helyzetre. Kétségtelen, hogy a pandémia súlyos hatással lesz a 27 ország jövőbeni együttműködésére.

MAREK BERTRAM

Borítékolható, hogy a világ szegényebb, elmaradottabb országaiban lesznek komolyabb tragédiák a vírus miatt (Id. Irán), ám annyi bizonyos, hogy a fejlett világ eddigi legnagyobb vesztese az EU, amely nem tudta szervezeten elejét venni a válság kialakulásának. Története egyik, ha nem a legnagyobb kihívása komoly csorbát ejtett az unió, melyet egészen meglepő húzások tarkítottak. A németek és a

franciák például meglehetősen hamar megtiltották a gyógyászati segédeszközök (pl. maszkok) exportálását. Bár az EU-n belüli export tilalmát később feloldották, Olaszország tragikus helyzetét tétlenül, a szolidaritás teljes hiányában nézték végig az unió tagállamai. Noha propagandaakcióként is felfogható, csak a Kínai Népköztársaság tett gesztust és küldött szakértőket, valamint orvosi segédeszközöket Olaszországba. Ha ez nem lenne elég, számos állam – így pl. Dánia és Magyarország – a teljes bezárkózás mellett döntött, és lezárta határait a külföldi állampolgárok előtt. Egyelőre leszögezhető, hogy a nemzetek külön-külön igyekeztek megoldani a problémákat.

Az Egyesült Királyság a végsőkig kivárt

Boris Johnson konzervatív kormánya kezdetben az ún. „delay” stratégiára építkezett, ami dióhéjban annyit tesz, hogy a lehető legkevesebb korlátozást vezették be annak érdekében, hogy csökkentsék a vírus elterjedését. Mindössze annyit kértek, hogy aki az ismert tüneteket produkálja, az lehetőség szerint maradjon otthon, zárja el magát önkéntes karanténba. Így akarták elkerülni a komoly gazdasági lemondásokkal járó döntéseket, miközben arra játszottak, hogy idővel kialakul a nyájjimmunitás. Egy ideig úgy tűnt, hogy mindez jó megoldásnak bizonyulhat, ám rendre éles kritikákat kapott a kormány. Ráadásul a számok sem igazolták Johnson elképzeléseit. Cikkünk írásakor jelentette be, hogy március 23-ától komolyabban veszik a helyzetet, és arra utasította a brit polgárokat, hogy maradjanak otthon. A továbbiakban csak a létfontosságú üzletek maradhatnak nyitva, így pl. az élelmiszerboltok, a gyógyszerboltok és a benzinkutak. A bankok továbbra is fogadhatják ügyfeleiket. A nyilvános találkozót azonban betiltották és csak alapos indokkal, pl. egészségügyi dolgozóként lehet elhagyni a lakásokat. „Ha nem követik a szabályokat, a rendőrség fogja érvényre juttatni” – fogalmazott Johnson. Ám sokan még ezzel sem elégedettek. Jeremy Hunt, korábbi egészségügyi miniszter az alsóházban azt mondta, hogy talán már túl késő elkerülni az olasz helyzethez hasonló katasztrófát. Sőt, a jelenlegi egészségügyi miniszter, Matt Hancock odáig merészkedett, hogy a kormányfőnek sokkal drasztikusabb döntéseket kell meghoznia annak érdekében, hogy féken tudják tartani a pandémiát. A politikai szerencsejáték tehát idejekorán befellegzett.

Fotó: Műhely archív

A legújabb hírek szerint maga Boris Johnson is megbetegedett.

Emmanuel Macron kesztyűt dobott Johnsonnak

Franciaország cikkünk írásakor az egyik leginkább terhelt állam. Akciótervük második szakaszába lépve azt célozták meg, hogy a lehető legtöbb fertőzöttet detektálják, majd izolálják. A helyzetre való tekintettel, elhalasztották a kevésbé sürgős műtéteket, ekképpen tehermentesítve az egészségügyi rendszert. A kritikus országokból érkezőket rendszerint karanténba zárják. A tömegközlekedés jelenleg is funkcionál, ugyanakkor az Air France minden járatát törölte. Az iskolákat, egyetemeket bezáratták, az ezer főnél nagyobb tömeget számláló eseményeket betiltották. A párizsi maratont, illetve a Hat Nemzet rugby meccset lemondták. A gazdasági válságra adott reakcióként függesztették a vállalati adózást. Mindezek mellett megtiltották az időszothonok látogatását, de a határok egyelőre nyitva állnak. Emmanuel Macron köztársasági elnök azzal fenyegette Johnsont, hogy ha a britek nem veszik komolyabban a helyzetet, akkor lezárják a határt az Egyesült Királyságból érkezők előtt.

Olaszország az EU gócpontjává vált

A napokban haladta meg a vírus olasz halálos áldozatainak száma a Kínai Népköztársaságét, ráadásul drasztikus mértékben, hiszen megdupláztta azt. A cikk születésekor számszerűen 6820-an haltak meg a mediterrán

országban. Talán néhányan fel tudják idézni a napokban megszaporodó nyomasztó és kétségbeejtő felvételeket a kórházak falai közül – láthatóan a teljesítőképességének a határán van az olasz egészségügy. A SARS-CoV-2 annak ellenére terjed és szedi áldozatait, hogy a kormány március közepén kijárási tilalmat rendelt el, miközben csak az élelmiszerüzletek és a gyógyszertárak tarthatnak nyitva. Egyes régiók teljes vesztegár alá kerültek, melyeket csak alaposan indokolt esetekben lehet elhagyni (pl. család, egészségügyi okokból). Giuseppe Conte miniszterelnök deklarálta, hogy a hamis indokokkal történő utazás bűncselekménynek tekintendő. Minden nagyobb eseményt lemondtak, így az elsőosztályú labdarúgó bajnokságot is függesztették. A napokban magas internetes népszerűségnek örvendett egy olasz polgármesterekről készített válogatás, amelyben arra törekednek, hogy otthon tartsák a polgári lakosságot. Volt, aki azt neheztelte, hogy bizonyos emberek fodrászt hívnak magukhoz a lakásukra. „Nem értitek, hogy a koporsók zárva lesznek? Ki fog benneteket látni az új frizurátokkal?” – tette fel a kérdést.

Spanyolország is óriási bajban van

Olaszországhoz hasonló cipőben járnak a spanyolok, akik a napokban realizálták igazán, hogy kemény hetek várnak rájuk. A halottak száma meghaladta a 2800-at, miközben a fertőzöttség is drasztikusan emelkedik. A

vírus elérte a politikai elitet is: Irene Montero esélyegyenlőségi miniszter és Pablo Iglesias miniszterelnök-helyettes is pozitív tesztet produkált. A parlamentet feloszlatták, amint kiderült, hogy több képviselő is megbetegedett. Minden Olaszországból érkező repülőjáratot töröltettek, az oktatási intézményeket bezáratták. Komoly kritika érte a regnáló kormányt, hiszen engedélyezte a Nők Nemzetközi Menetének a megtartását, amelyen tízezrek vettek részt. Érthető, hogy azóta minden magas létszámú programot lefújtak. A sporteseményeket egy darabig megtarthatták, de csak zárt kapuk mögött. A gazdaság életben tartásának érdekében felfüggesztették az adóztatást, illetve kilátásba helyeztek egy 14 milliárd eurós állami tőkeinjekciót. Pedro Sánchez miniszterelnök emellett megígért egy 3,8 milliárdos egészségügyi beruházást is. Olaszországon kívül, egyedül a spanyol kormány szorgalmazta az európai megoldást, sőt Sánchez egészen konkrét ötlettel állt elő. Szerinte egy új Marshall-tervvel van szükség, továbbá érdemes eljárszani az ún. „koronakötvények” kibocsátásának gondolatával, amely az EU gazdaságának újraélesztését célozná.

Kevesen hálnak meg Németországban

Németországban hasonló mennyiségű fertőzött van, mint Spanyolországban, ugyanakkor a halálozási arány jóval alacsonyabb. A legfrissebb adatok szerint 156 ember vesztette életét a koronavírus miatt. A megdöbbentő különbség érthető módon a szakértők figyelmét is felkeltette, ám megbízható válasz még nem született az okokra. Az eredményeket sokan a gyors kontaktkutatásoknak és a jól működő egészségügynek tulajdonítják, miközben nem zárják ki a helyzet súlyosbodását sem. Friss hír, hogy veszélyeztetetté vált a kancellár, Angela Merkel is, mert orvosánál pozitív eredményt mutattak ki a napokban. A kormányfő emiatt önkéntes karanténba vonult. A német vezetés azonban magabiztosnak tűnik, hiszen csak a komolyabban érintett tartományokban zárták be az oktatási intézményeket és mondták le a jelentős eseményeket. A gazdaság élénkítését szem előtt tartva pénzügyi támogatást ajánlottak a német cégeknek. Mindezek mellett egy útmutatót is kiadott a Német Szövetségi Iroda, amely azt taglalja, hogy érdemes lenne a polgároknak tíz napra elegendő élelmiszert elraktározniuk.

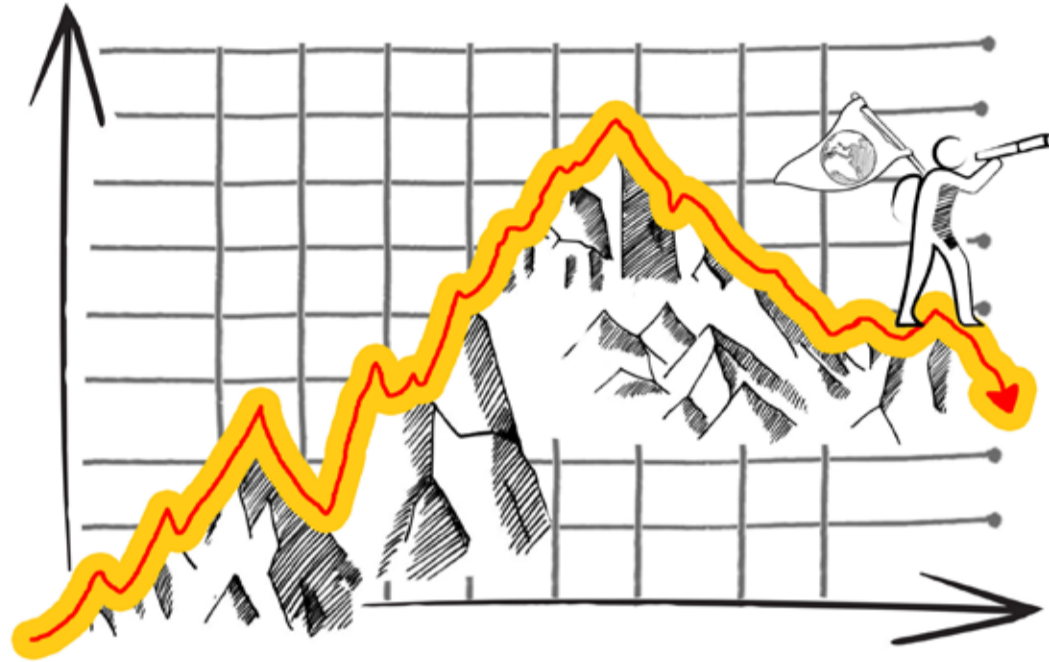
Világgazdaság kontra SARS-CoV-2

Mélyülhet-e a válság?

Nem kérdés, hogy jelentős hatása van a koronavírusnak a világgazdaságra. Március közepén már javában zuhanásnak indultak a részvénypiacok, míg a kőolaj világpiaci ára mára már a felére csökkent. A tőzsdei cégek értéke 23 ezer milliárd dollárral zuhant. Hogyan tovább, mire számíthatunk?

MAREK BERTRAM

A Kínai Népköztársaság volt az első állam, amelynek gazdaságát a koronavírus megbénította. Nem csoda, hogy az ellátási lánc megszakíthatósága hamar érzékelhetővé vált az euroatlanti államokban is. Érdeemes leszögezni, hogy a jelen gazdasági válság nem olyan természetű, mint azok, amiket eddig ismertünk, hiszen ezt nem a tőkepiaci dinamikák rengették meg. A globális szintű kényszerintézkedések csökkentették a gyárak kibocsátását, emiatt pedig egyre szűkül a nyersanyagok kereslete. A vendéglátóegységek, közösségi terek részleges vagy teljes bezárása a fogyasztás jelentős visszaeséséhez vezetett – és ez komoly hatással van a munkaerőpiacra is. Eközben a turizmus gyakorlatilag megszűnt. Az amerikai jegybank kamatvágása sem volt komolyabb hatással a lejtőre, hiszen a vírus továbbra is terjed, és alig van mire hitelt felvenni. Kétségtelen, hogy az ismert piaci logikák most komoly

Illusztráció: Pesti Laura

megpróbáltatás elé néznek. Nouriel Roubini sztárközgazdász szerint be kell kapcsolni a biztonsági öveket, mert hatalmasat fog ütni a koronavírus. Érthető, hogy sokan felkapták a fejüket a jóslatára, hiszen ő volt az, aki előre jelezte a 2008-as pénzügyi válságot is. Az OECD prognózisa sem fest szebb jövőt: 2,4 százalékra, rosszabb esetben akár 1,5 százalékra csökkenhet a gazdasági növekedés. A részvénypiacok rég nem látott volatilitást mutatnak, és a megszokottaktól eltérően az arany sem mutatkozik menekülőtermékeknek – 8 százalékpontot veszített értékéből. Nagyon kevés olyan értékpapír akad, amelyekben menedékre lelhetnek a kereskedők.

Magyarországot is magával rántotta a koronavírus. Egyelőre a turizmus kapcsán mutatkozik a legsúlyosabb visszaesés. A KSH adatai szerint a GDP bő tizedét teszi ki ez a szektor, miközben a foglalkoztatás 12,5 százalékát vállalja magára. Ez azt jelenti, hogy nagyjából 400 ezer ember munkája forog kockán. A magyar tőzsde is hatalmasat bukott a maga 36 százalékával, ráadásul világszinten a vesztesek élmezőnyébe tartozott. Az OTP, illetve a MOL részvényei kritikusan legyengültek. A BUX-tagok közül a 4iG és az AutoWallis hasalt el a legjobban, papírjaik értéke a felére esett. A helyzetre a magyar kormány is reagált, Orbán Viktor március 18-án jelentette be 5 pontos programját, amelynek része például az, hogy az év végéig felfüggesztik a hiteltörlesztési kötelezettséget magán- és vállalati szinten egyaránt. Néhány nappal később újabb hat pontot hirdetett meg, amiben

kilakoltatási moratóriumot rendelt el.

Kínára figyel a világ

Miután Kína mérsékelte a vírus terjedését és az okozott károkat, most arra koncentrálnak, hogy újra beindítsa gazdaságának vérkeringését. Mindezt úgy, hogy nem zárható ki egy újabb vírusos hullám. Kockázatos lépésnek tűnik, de a kínai vezetésnek lépnie kell, hogy megállítsa a válságspirált. Az amerikai székhelyű Goldman Sachs befektetői vállalat 9 százalékos visszaesést prognosztizált a kínai GDP-ben az év első negyedében. Xingdong Chen vezető kínai közgazdász azt nyilatkozta a CNN Businessnek, hogy nem látná jó döntésnek, ha csak akkor indítanák be újra a termelést, amikor teljesen eltűnt a koronavírus. A cél érdekében jelentős erőket mozgósított az állami sajtó is, amely hangosan propagálja, hogy az élet visszatért a rendes kerékvágásba. A Xinhua hírügynökség a Teslát a külföldi bizalom eklatáns példájának emlegette, hiszen az Elon Musk cége újrainyitotta sanghaji gyárát, továbbá bemutatta terveit a gyártáskapacitás növeléséről. Kína elképzelése dióhéjban annyi, hogy a dolgozókat visszakényszerítik a munkahelyükre, helyreállítják az üzleti bizalmat otthon és külföldön egyaránt, valamint mentik a még menthető cégeket. Mindezek mellett Peking több milliárd dollárnyi támogatást adott az orvosi ellátásokra és gyógykezelésekre, miközben egy tekintélyes alapot nyitottak különböző infrastrukturális vállalkozásoknak. Jelentős pénzeket investáltak a

munkaerőpiac felrészítésébe is, továbbá csökkentették a kisvállalkozások adóját, sőt, arra kötelezték a bankokat, hogy a bajban lévő hiteleseknek adjanak némi visszafizetési haladékot. A munkavállalók mobilitását meglepő intézkedésekkel szavaltolta Hszi Csin-ping országa. Arra utasították ugyanis a vasúti és légitársaságokat, hogy biztosítsanak speciális járatokat annak érdekében, hogy a munkásokat ajtótól-ajtóig szállítsák. Jelentős embertömeget érint ez az intézkedés, hiszen 290 millió ingázó munkása van Kínának, akik alacsony fizetésűek ugyan, de gyakorlatilag a gazdaság mozgatórugóját jelentik. A hatóságok szerint Hubei tartományban – a koronavírus korábbi gócpontjában – megindulhat a mozgás. A rizikós vállalkozás ellenére Kínát figyel mindenki, hiszen utat mutathat a még válságban lévő államok számára is. A kijárási tilalmak természetszerűleg recesszióba sodorják a gazdaságokat, az ázsiai ország pedig éppen most készül ezt felszámolni. A fenti ösztönző lépéseket a nyugati demokratikus államok is átvethetik a gyakorlatba, életet lehelve a gazdaságba. Ugyanakkor érdemes azt szem előtt tartani, hogy a kínai vezetés jóval nagyobb kontrollal rendelkezik az állampolgárok és a pénzügyi rendszer felett, és ezen képesség birtokában látszólag hatékonyan tudták kezelni a koronavírus által teremtett helyzetet. Az egész világ láthatta például, ahogy hat nap alatt felhúztak egy komplett karantén-kórházat a semmiből, ami miatt sokan eljártak azzal a gondolattal, hogy az autoriter

államok sikeresebbek lehetnek hasonló válságok megoldásában. Slavoj Žižek szlovén filozófus szerint remekül vizsgázott a Kínai Népköztársaság – olyannyira, hogy ez a centralizált, szigorú intézményi kontroll lehet a gyógyír Európában is. Mindazonáltal látni kell azt is, hogy a nyugati országokban a magánszektor dominál, így sokkal hatásosabb, ha a fogyasztást ösztönzik ahelyett, hogy menetrendszerű járatokkal segítenék a munkások gyárakba szállíttatását.

A jövő talán mégsem olyan ijesztő

Az elmúlt napokban felcsillant a remény, ugyanis a Dow Jones tőzsdeindex 1000 pontos emelkedést mutatott, míg a magyar tőzsde – még ha bágyadtan is, de – növekedésbe kezdett. A gyengélkedő repülőgépipar éllövása, a Boeing árfolyama hatalmasat nőtt. A piaci szakértők szerint ezek szoros összefüggésben állnak azzal, hogy Donald Trump amerikai elnök kétezer milliárd dolláros gazdaság-élénkítő csomagot jelentett be, amit a szenátus kétpárti megállapodással el is fogadott. Most a Képviselőházon a sor, amelyen – a hírek szerint – nem fog olyan könnyedén átmenni. Nancy Pelosi demokrata párti házelnök, noha először támogatta a tervezetet, nyilatkozata szerint elhúzódhat annak megszavazása, mert párttársai alaposan szemügyre akarják venni a vonatkozó dokumentumot. Ekképpen a szavazás időpontjáról még nincs döntés. Az amerikai Forbesnak nyilatkozó Jim Walker közgazdász szerint a problémákra adott válaszok csak tetézhetik a bajt, és le kellene higgadni, mert a pesszimista predikciók önbeteljesítő jóslattá válhatnak. Az is tény, hogy az apokaliptikus médiázajban kevésbé hallani meg a pozitív prognózisokat. A Goldman Sachs és a Morgan Stanley is határozottan állítja, hogy a harmadik negyedév már a felüdülés időszaka lesz, és a nyár végén megoldódnak a problémák. Az angol Centre for Economics and Business Research jövőre már 3,4 százalékos világgazdasági növekedést vizionál. Hovatovább, rengetegen úgy tartják, hogy a koronavírust megelőző hónapokban túllárazottá vált a részvénypiac, ezért a jelenlegi helyzet egyfajta korrekcióként is értékelhető. Ami pedig Magyarországot illeti, szintén találni biztató jelentéseket. A londoni Capital Economics pénzügyi elemzőcsoport szerint ugyan a magyar gazdaság 2 százalékponttal csökkenhet idén, ám jövőre jóval gyorsabban, 3,8 százalékkal nőhet. A Bank of America ezzel szemben már 2020-ra 0,8 százalékos növekedést vár. Messze még a vége!

Most csak egyet tehetsz

Általában a tél alatt meggyengült immunrendszerünket a tavaszi megfázás fémjelzi. Sajnos idén nem csak a szokásos nátha ellen kell védekeznünk, lévén, hogy beférkőzött a tavaszi betegségek reper-toárjába a COVID-19 vírusa is.

SZATNIK GERGŐ

Sokak bevált praktikája lehet az egészsége megóvására, esetleg már a kúrálásra fogyasztott mézes-fokhagyma vagy a cékla- és répalé. Kétségtől jótékonyak ezek, de valószínűleg nem fedezik az előírt vitamin- és ásványianyag-

beviteli szükségleteinket. Épp ezért vessünk egy pillantást az alább összefoglalt néhány „jótévőre”, melyek létfontosságú elemek immunrendszerünk testidegen anyagok elleni védekezésében, és döntsünk arról, hogy mivel egészítjük ki étrendünket.

A teljesség igénye nélkül írtuk össze az idetartozó vitaminok járvány-releváns hatásait.

A-vitamin

Az A-vitamin láncevégi hidroxil csoportjának oxidációjából keletkező retinsav hat az immunrendszerre és a növekedésre. Növeli a légúti fertőzésekkel szembeni ellenállóképeséget, lerövidítheti a betegségek lefolyását. A szövetek és szervek külső rétegeit pedig egészségesen tartja a mindennapokban.

B3-vitamin

Fontos szerepe van a sejtek méregtelenítésének folyamatában és a sejtlegzésben résztvevő enzimek működésében, illetve a sejtek elektron-szállításában és a hemoglobin termelésében. A B-vitaminok szinergista hatásúak, azaz együttesen juttatva szervezetünkbe ezen vitamincsalád tagjait (B1-B2-B6 stb.) hatékonyságuk, felhasználásuk nő.

C-vitamin

Legismertebb tulajdonságai közé tartoznak a következők: antioxidáns, fokozza az immunrendszer működését és elősegíti a vas felszívódását a bélrendszerből. Mivel az emberi szervezet nem képes előállítani a C-vitamint, különösen jelentős ennek pótlása, ráadásul

a B-vitaminnal megegyezően napi szinten, hiszen vízben oldódó vitaminok és a bevitt mennyiség a vizelettel naponta kiürül. Általánosan elmondható, hogy napjainkban vita övezi a „vitaminok világát”. Elsősorban az évről évre megújuló szintetikus kontra természetes forrásból bevitt anyagok miatt. Emellett egy 100 mg közeli (65 mg-90 mg) napi beviteli mennyiség került megállapításra egy általánosan elfogadott konszenzus alapján, de figyelembe véve a rengeteg orvos által felírt nagy dóziszú 750-1000 mg-os kúráló kezelésként való alkalmazását egy ellentét mutatkozik meg, hiszen 1g C-vitamint nem tudunk bevinni természetes forrásból.

D3-vitamin (napfény vitaminja) Segít a tipikusan téli, fertőzőes megbetegedések megelőzésében. Ezen család többi tagjával egyetemben szervezetünk nem készen jut hozzá, hanem provitaminok formájában, pontosabban a D3-ra vonatkozóan a máj által előállított dehidrokoleszterinből a bőrben képződik napfény hatására (UV-B).

E-vitamin

Az A-vitaminnal karöltve védi a tüdőt a levegőszennyeződés káros hatásaival szemben és erős antioxidáns, azaz a szabadgyököktől (káros reagensek) szabadítja meg szervezetünket. A korábban már említett szinergista hatás fellelhető az ásványianyag-vitamin párosban is. Az írásunkhoz kapcsolódó, immunrendszerre pozitívan ható vagy légzési folyamatban résztvevő ásványianyagok a szelén, a cink és a vas.

Immunrendszerünk egészséges működéséhez legnagyobb részt a pihenés, alvás, változatos és egészséges étrend és a testmozgás járul hozzá, ezt ne feledjük!

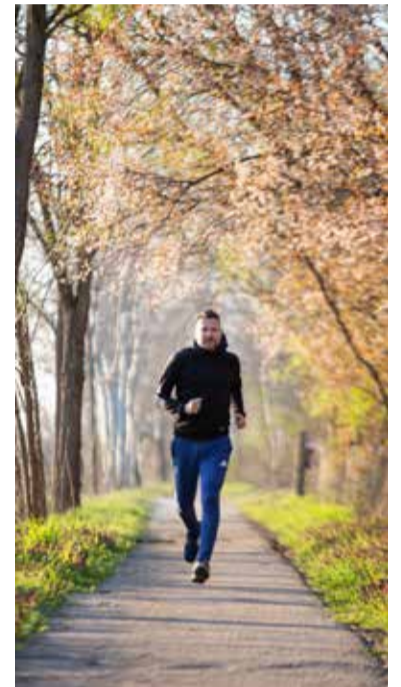
Sportélet járvány idején

Zárt kapuknál lejátszott meccsekkel kezdődött, majd megcsappantak a csoportos edzések létszámai. Elnapoltak kisebb rangadókat, most pedig már az Olimpiát is jövőre tervezik. Lapszámunkban összefoglaltuk milyen sportéleti hatásai vannak a COVID-19 terjedésének.

BALOGH KATA BOGLÁRKA

Kerékpárosok

Előző lapzártnak előtt, a Budapestet is meglátogató Giro d'Italia kapcsán szerettünk volna kérdéseket megválaszolni, viszont aznap, mikor felhívtuk a tanácsadót, kiderült, hogy várhatóan nem szervezik meg a magyarországi szakaszt. A neves biciklis rendezvény húsz átlagosan 170,5 kilométeres szakaszból áll. Ezekből három terveztek Magyarországra, amelyeket a tervek szerint egy Budapestet átszelő időmérő indít, majd egy Budapest – Győr és Székesfehérvár – Nagykanizsa távok követnek. Ezek után a versenyzők a további szakaszokban végig tekerik Európa csizmáját. A kialakult járványügyi helyzet, tekintettel a szabályozásokra és

Fotó: Szlávik Orsolya

Olaszország állapotára, megkövetelte a verseny elhalasztását. Mindeközben Franciaország, a mai napig nem jelentette be a Tour de France elhalasztását, mindössze arról esett szó, hogy az esemény csak televízióan keresztül legyen követhető.

Autósport

Bár az egész világ a vírustól tartott, a Ferrari és az AlphaTauri mindössze biztosítékot akart versenyzőinek, hogy felmentést kapjanak a kéthetes karantén alól. A március 12-15 közé tervezett Ausztrál Grand Prix szervezése a terv szerint haladt, bár az utolsó órákban a McLaren, elsőként kihirdette, hogy nem indul csapatársuk pozitív tesztje miatt. Március 12-re már ötre nőtt a résztvevők közötti potenciális fertőzők száma. Aznap reggel a kapunyitást késleltették, majd informálták a több ezres várakozó tömeget, hogy a rendezvény elmarad. Jelenleg a június 12. és 14. között megrendezendő Kanadai Nagydíjig, minden verseny elhalasztásra került. Az autósport legöregebb nagykövete a huszonnégyórás Le Mans is átkerült júniusról, és hetvenöt év után az amerikai Indy 500 is májusról szeptemberre került át. A magyarországi AMTS tuning show is új időpontot kapott, lemondták az autós rendezvényeket, és az autós klubok sem szerveznek találkozót.

Fotó: Mórítz Szilvia

Csapatsportok

Március elején még csak a zárt kapus meccsek voltak terítéken, majd elkezdtek halogatni a versenyeket. A női A csoportok hokivilágbajnoksága jövőre került át, majd az olasz futballbajnokság vált kezelhetetlenné az Olaszországot sújtó állapotok miatt, és lefújták az Indian Waller-i tenisztornát fertőzésveszély miatt. Március közepéig nem volt kimondott, de szép lassan megtört az UEFA, leállította a BL-t és az Európa Ligát, majd a Premier League is az ideiglenes visszavonulás mellett döntött. A kézilabdakupákat is szabotálta az állapot, sok elmaradó meccs mellett az olimpiai válogató is leghamarabb júniusra került át.

Az Olimpia

Végignézve a halasztások közel sem teljes összefoglalóját, maga után vonzza a gondolatot, hogy mi lesz a 2020-as Tokyó-i Olimpia sorsa. Már a sokadik selejtezőt mondták vissza, elhalasztottak minden európai és világeseményt, amikor a sarokban álló mumusra végre felfigyeltek, és kimondták, hogy a félelem valós. Egyrészt gazdaságilag hatalmas kockázata van egy ekkora esemény elhalasztásának (a veszteséget 1,9 billió forintba becsülik), másrészt a sportolók egészsége a tét, hiszen ki az a bajnok, aki otthon marad négy év munkáját kockáztatva, mikor pár hónapon belül a legjobb formáját kell mutatnia? A legtöbb sportág képviselői túl vannak az Olimpián és utolsó selejtezőket megelőző nagy terhelésen. Eddig hetvenöt magyar sportoló szerzett kvótát, tizenkét sportágban: asztalitenisz, birkózás, kajak-kenu, kerékpár, ökölvívás, öttusa, sportlövészet, torna, úszás, vitorlázás, vívás, vízilabda. Vannak versenyzőink, akik a lehetőséget látják, hogy csiszolódjanak a plusz év alatt, mások pedig erre a négy évre tettek fel mindent, és félnek, elfogy az erejük még egy évnyi hajtásra. Egy négy évre kialakított és felépített hajtást veszélyes kitolni, vagy átrendezni, mert könnyen a versenyző kárát okozhatja, lelkileg és fizikailag egyaránt.

Mi a konklúzió? Nincs. Az egész sportvilág visszatartott lélegzettel, hallgatja, ahogy a szóvivők halkán emlegetnek dátumokat, mivel semmi biztos előrejelzés nincs a vírus alakulására. Mindenkit egyaránt sújtanak a korlátozások, az otthoni edzés határai, az önmotiváció kihívásai, és talán az egész helyzet legnagyobb győztesei azok, akik képesek ezeken túllendülve arra az időszakra összpontosítani, amikor korlátok nélkül kanyarodnak rá a győzelem utolsó százméterére.

“Egy olvasó ezernyi életet megél, mielőtt meghal.” - tartja George R. R. Martin. Új sorozatunk szerzők ajánlásával segíti a jó könyvek, sorozatok megismerését az olvasni vágyók számára.

“ Könnyebb atomot felezni, vagy lerohanni egy országot, mint kitalálni, hogy mi jár a nők fejében.

(Jojo Moyes: *Akit elhagytál*)

Jojo Moyes

Jojo Moyes a *Mielőtt megismertelek* c. könyvéből készült filmadaptáció révén lett világszerte ismert, és a népszerű történet olyan nagy hatással volt rám is, hogy kutakodni kezdtem: milyen könyveket írt még a szerző?

KISS ADRIENN, KONDA NIKOLETT

Miután a film alapjául szolgáló regényt elolvastam, rögvést a folytatást követeltem: belevetettem magam a *Miután elvesztetted* c. könyvbe. Egy olyan világba, ahol nem természetes a happy end, ahol helye van a gyásznak, a szomorúságnak és a fájdalomnak. Moyes pontosan ezért az egyetlen olyan romantikus szerző, akinek a könyveit szívesen olvasom: nemcsak a szerelem, a boldogság és a jókedv kap helyet a műveiben, hanem akár csak a való életben, az ő karakterei is megküzdnek számtalan nehézséggel. Jellemző a szerzőre, hogy a történetei két időszakra játszódnak: egyszerre ismerhetjük meg azokat a problémákat, amelyekkel egy mai, modern nőnek kell megküzdenie, és egyúttal párhuzamot is vonhatunk múltbéli eseményekkel, illetve a történelem részeseivé válhatunk a női főszereplők szemszögén keresztül.

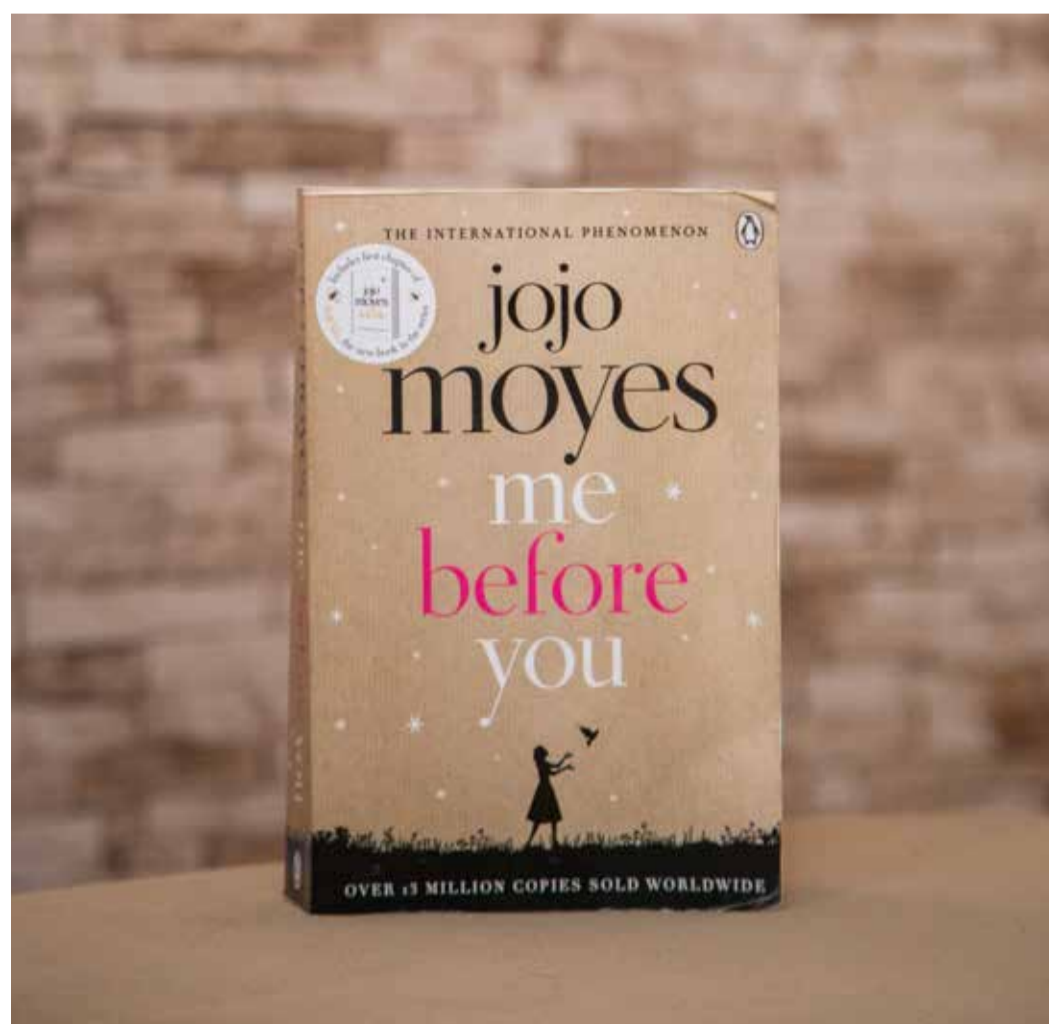
Az *Akit elhagytál* c. regény Moyes talán egyik legjobban sikerült műve, ahol mesterien fonódnak össze a múlt és a jelen eseményei. Egy francia nő küzdelmes napjait ismerhetjük meg a németek által lerohant hazájában az I. világháború idején: a borzalmas kiszolgáltatottságot, a félelmet, és azt a hihetetlen bátorságot, amire szükség volt a túléléshez. A *Tengernyi szerelem* c. könyvében a brit regényíró már az '40-es évekbe hív minket időutazásra, és ismét a történelem egy abszurd szejletébe kóstolhatunk bele. Fiatal nők ezrei kelnek útra a II. világháborút követően, hogy csatlakozzanak korábban

megismert vőlegényükhöz, férjükhöz. Sydneyből is több száz ifjú asszony tart Angliába a Victoria hajó fedélzetén. A hathetes utazás alatt négy, személyiségében nagyon különböző lány kerül egy kabinba, és az is tovább bonyolítja az eseményeket, hogy a Victoria nem pompás óceánjáró, hanem sok viszontagságot látott repülőgép-hordozó, melyen egész seregnyi tengerész és tiszt szolgál, illetve utazik a fiatal hölgyekkel. A történet ez esetben csak egy időszakra játszódnak, és bár kissé lassan indultak be az események, a regény végül letehetetlennek bizonyult.

Valamelyest gyengébb művek az *Álmok nyomában* c. regény, és a *Párizs szőlőben* c. novelláskötet, bár ez utóbbinak csak azt róhatom fel, hogy a novella műfajából adódóan nem engedi, hogy eléggé megismerhessük az egyes karaktereket. Az *utolsó szerelmes levél* címet viselő könyv viszont bőségesen kárpótolt a Jojo Moyes-szel kapcsolatos átmeneti, kissé csalódott hangulatomért. Ez utóbbi művével a szerző elérte, hogy minden szabad percemet kihasználjam a villamoson vagy a buszon történő utazás közben, és alig vártam esténként, hogy ismét felkattinthatam

az olvasólámpám. A történet főszereplője, Ellie, századunk tipikus szinglije, aki az újságírói karrierje nyújtotta biztos jövedelmének és barátainak köszönhetően élvezeti független életét. Optimizmusát egyetlen dolog árnyékolja be – az, hogy egy nős, családos férfi szerelmes. A szerkesztőség archívumában – megírható téma után kutatva – véletlenül rábukkan egy levélre, melyben egy szerelmes férfi arra kéri kedvesét, Jennifert, hagyja ott a férjét, és utazzon el vele. Ellie az 1960-as években írt rejtélyes levélben saját titkos vágyait fedezi fel, ezért megpróbálja kibogozni a szerelmi történet szálat, bízva abban, hogy választ talál a saját életével kapcsolatos kínzó kérdésekre is. Ám a válaszok, akár csak az életben, nem egyértelműek, és azzal a megdöbbentő ténnyel is szembesülnünk kell, hogy néhány félreértett beszélgetésen múlhat a sorsunk alakulása.

A Jojo Moyes iránti rajongásom tehát töretlen, így szívből ajánlom az író könyveit azoknak, akik nem izig-vérig romantikus, rózsaszín történetekre vágnak. Az én táskámban már ott lapul Moyes *Páros, páratlan* c. könyve... és az első oldalak alapján nem fog csalódást okozni.

Fotó: Szilvika Orsolya

Ez kérem a magyar vír(t)us!

Kinyitom a szemem. Óhatatlanul is a telefonom felé nyúlok, és már gondolkodás nélkül ütöm be az elmúlt időszakban oly sokszor látogatott oldal címét. A számok tovább nőttek, és nekem ismételen fel kell építenem magam, hogy tudjam tenni a dolgom. Hiszen bármit is tartogat a külvilág és a jövő, mi magyarok újra és újra kiválóan vizsgálunk emberségből. Na, de vegyük sorra, mik is, kik is a mindennapok pozitív építőkövei!

LÁSZLÓ-KUN ZSÓFIA,
VARGA CEGLÉDI
BERNADETT

A szürke hétköznapok valóságának átalakulása eddig nem látott távlatokat nyit előttem. A korábban napi két és fél órára rúgó tömegközlekedésem emléke már-már a távolba vész, helyette viszont a home office és az online egyetem pikantériáit élvezhetem barátságos, kis szobám négy fala között. Megmentőm az internet, nem csak a vezetékes formában,

Fotó: Szlávik Orsolya

hiszen, ha zavar is támadna a rendszerben, bármelyik nagy mobilszolgáltató már előre biztosított a mentőöv létezéséről a süllyedő hajómon. Míg a Telenor egy hónap erejéig 100 GB netről, addig a T-Mobile 10 GB és a Vodafone 3x5 GB ingyenes adatforgalommal támogatta ügyfeleit. Kötelezettségeimnek eleget téve számos alternatíva kínálkozik a zárt keretű szórakozásomra, ki-ki a saját szakterületén bizonyít: jógázhatok, tornázhatok akár plüss állattal, akár a házi raktárkészlet WC papírral. Ingyenesen látogathatok eszköz birtokában magyar nyelvű vagy külföldi Spinning órákat, de ha úgy tartja kedvem, áldozhatok többféleképpen a kultúra oltárán. A livestream előadásokon túl a Trip hajó megalapította az Első Magyar Karanténszínházat, és számos zenei előadó ad online koncertet a rajongóknak, ki-ki milyen háttérrel engedhet meg magának hozzá. A Tankcsapda profi minőségben sugárzott az elmaradt rendezvények látogatóinak a kárpótlására, számos alkotó pedig a Maradj otthon! Fesztivál keretein belül tesz a közjóért, mely rendezvényt Rúza Magdi Most élsz! száma nyitotta meg a legismertebb közösségi oldalon az esemény első bejegyzéseként. Kevésbé interaktív módon születtek klasszikus átdolgozások a tematikára, nem hagyhatom szó nélkül a megújított Afrikát

a KFT-től, Lovassy András örök kedvenc Csillag vagy fecske akusztikus éneklését, de a teljesség igénye nélkül írhatnék a Hősökről, Denizről, Pély Barnáról, FankaDeliről vagy a Republicről is. Külön üde színfolt a szórakoztató iparág fellépése, elsőként debütált Kovács András Péter karanténszlágere, majd nem sokkal később követte egyetemünk egykori hallgatójának, Hajnóczy Soma bűvésznének a videója, mely az önkéntes bezártságot dolgozza fel musical formában. Az olvasható tudást sem hagyták lakat alatt a birtoklók, április 16-ig megnyitotta kapuit az egyébként fizetős Arcanum, 12 kiadó, csaknem 15 ezer szakkönyvének és összes folyóiratának hozzáférhetőségét biztosítva. De ahogy a mondás tartja, a "törpök élete nem csak játék és mese", van, hogy elfog az aggodás és bekebelez a hírdalok tömkelege. Ilyenkor csak a feladatok darálása képes bennem tartani a lelket, aminek, ha éppen híján lennék, kiegészítésként a Greenpeace Otthonmaradós Bingója. Bár én szerencsésnek mondhatom magam, hogy nem kell egyedül megküzdenem a vírus okozta érzésemmel, tudom, hogy ha nem így lenne, fordulhatnék a Hallgatói Szolgáltatói Igazgatóság tanácsadóhoz, hiszen a körülményekhez igazodva Skype-on vállalkoznak segítő beszélgetések lefolytatására.

Én csak egy kis fogaskerék vagyok a nagy gépezetben, a csatákat nem én vívom, még ha jó hátvéd módjára otthon is maradok, sokkal inkább a bátor és fáradhatatlan futárok, eladók, rendőrök, katonák és leginkább az egészségügyi dolgozók ezrei. A folyamatos küzdés az életéért mérhetetlen energiákat felemészt, melyek pótlása műszak alatt éppen csak pár falat elfogyasztásával, egy kis mosollyal, egy jó szóval lehetséges. Nem véletlen tehát, hogy többeknek eszébe jutott az #etesdadokit kezdeményezés Keve Márton séf és Jókuti András gasztroblogger ötlete nyomán. A szoros összefogást megelőzően kapva kapott a jótékonykodás lehetőségén pizzázó, lángosos, de még a Lifetilt tulajdonosa is ételfelajánlással. A Magyar Gasztronómiai Egyesület befutott szakácsokon keresztül vállalkozott a támogatásra. Aki megtehetette, például a Shell nemzetközi szinten áll az egészségügy mellett, a vállalat 15 ezer kiskereskedelmi boltja ad ingyen ételt a nővérek, ápolók, orvosok számára. Ki-ki a maga módján tesz hozzá a köszönethez, a neves Duna-parti szállodák a szívet formáló kivilágítással mutatják hálájukat, a Forbes magazin Koronahős bemutatásokat közöl le az olvasóközönség ajánlatai alapján a szakadatlan munkáért cserébe. Az elárvult albérleti piac is hozzáteszi a

magáét a nem kívánt élő történelem születéséhez, a megüresedett Airbnb lakások egy részébe bérmentve költözhetnek az egészségügy alkalmazottai, ezzel védve saját veszélyeztetett hozzátartozóikat a fertőzéstől. Mi, mérnökök is igyekszünk részt vállalni a küzdelemből, az építészek által méltán ismert Limes model cég lézervágás és 3D nyomtatás segítségével készít védőpajzsokat. Igazán extrém köszönetnek mondható a Magnus Aircraft vállalat Magnus Fusion névre keresztelt elektromos repülőgép teszt példányának repülésével rajzolt Like jel, mely a csuklójánál az egészségügyet jelképezi a kereszttel. Míg a Lánchíd fehérbe, a köpeny színébe öltözik a tiszteltetésért, addig számtalan helyen komplett lakóközösségek hálálkodnak tapsall esténként olasz példára. Saját lakhelyem példáját az egyik korábban emlegetett mobil szolgáltató is beemelte reklámjába, hiszen #ittvagyunk egymásnak. Bár nekünk még nincsen bevett frázisunk a remény fenntartására, mint a jól ismert "Andrá tutto bene", avagy minden rendben lesz, épp elég visszajelzés egy ilyen esti ovációt követően ilyen és ehhez hasonló kommentárszöveget olvasni: „... sajnos még egyszer sem sikerült itthon lennem, mikor mindannyian együtt köszönetet nyilvánítottatok nekünk nővéreknek. Ma

este végre halhattam. Próbáltam a taps után megszólalni és megköszönni nektek, de nem ment mert zokogtam az erkélyen. Ezért, itt köszönöm meg. Nagyon szépen köszönöm nektek a saját és kollégáim nevében, hogy mellettünk vagytok és bíztattok minket. Nagyon sokat jelent ez nekünk, energiával tölt fel minket, hogy a következő napon is teljes erőbedobással tudjunk dolgozni. Köszönjük!”

Nem mehetünk el szó nélkül azonban azok mellett sem, akik ilyenkor is észreveszik, hogy a társadalom bizonyos más csoportjai is néma segélykiáltásokkal szenvednek el a megváltozott munkarendet és életet. Az általános- és középiskolai oktatás megváltozásával számos pedagógus kellett, hogy belevesse magát a virtuális tanítás rejtelmeibe, az online segédanyagok, tankönyvek és kommunikációs platformok bonyolult világába. A könyvkiadók zokszó nélkül bocsátották rendelkezésre az internetes tankönyveket és temérdek felajánlás érkezett a folyamat gördülékeny beindításához. A televíziós tanórák több korosztály nevelését is magukra vállalják, míg a fitness ipar szakemberei alkalmazható kis hely- és eszközigényű testnevelésórákkal veszik ki a maguk részét a fiatalabb generációk energiáinak lekötésében. Minket egyetemistákat is mélyen, első között érintett a kollégiumok elhagyása, a kaotikus szervezés ellenére így is akadt pár jótét lélek, akire több-kevesebb csomagunkat bízhattuk #fogadjörökbe egykolist mozgalom keretein belül, ahogy a BME OMIKK egyik könyvtárosa is tette. A megszűnő turisztika- és vendéglátóipari munkahelyekkel több bérbeadó önként vagy kérésre kedvezményt vagy haladékos biztosit nehéz helyzetben lévő bérlőjének, illetve a megüresedett Airbnb lakások egy bizonyos részébe a Nem tehetsz róla, tehetsz ellene csoport kezdeményezése alapján családon belül bántalmazott áldozatok beköltözését propagálja, hiszen a karantén egy rossz kapcsolatban való összezártságot is eredményezhet. Jóleső mosolyt csalt az arcomra a március 23-i, hétfői hír is, hogy a veszprémi kézilabdások és vezetőik edzés gyanánt teljes csapat szinten árufeltöltésre adták a fejüket

a pánikszzerűen lecsupaszított boltban.

Butaság lenne azt gondolni azonban, hogy én, a szerencsés önkéntes szobafogságra ítélt értelmiségi fiatal nem tehetek semmit sem a közjóért. Ha eddig is éltem a művészet adta lehetőségekkel, a színházakat, a színészeket és a művészeket támogathatom azzal, ha a korábban megváltott jegyemet mégsem váltom vissza. Kérhetek időpontot úgy kedvenc fodrászomtól, körmösömötől, hogy a díját kifizetve, nem veszem igénybe szolgáltatásait, csupán otthon telefonon hallgatom meg jótanácsait a vállalkozásának fennmaradása érdekében. A kedvenc beülős helyeimet is támogathatom később beváltható kuponok vásárlásával vagy házhöz rendeléssel. Kevésbé anyagias természetű önkéntesség lehet a KórházSuliba történő jelentkezés, mely egészségügyi dolgozók gyerekeinek kínál online felületen történő tanulási segítséget vagy az Amigos Extra, melyben hallgatók segítenek hátrányos helyzetű végzős diákoknak az idegennyelvi érettségire való felkészülésben. A fiatalokon túl nem szabad elfelejtkezni a fokozott veszélyben lévő idősekről sem. A Hősök tere kezdeményezés által útjára bocsátott, nyomtatható és szabadon ragasztható felhívással nyugdíjas szomszédainkat segíthetjük ki élelmiszer- vagy gyógyszervásárlás lehetőségével, helyettük elkirándulva a zsúfoltnak számító egységbe. A paletta már-már végtelen, hogy a napi piros pontot begyűjthessük az önzetlen jócselekedetért, csak az ember győzzön választani, akár a www.segitsunkegyemasnak.hu-ról, mely a kormány hivatalos erre a célra megalakult akciócsoportjának a felülete.

Egy hosszú, küzdelmes időszak előtt állunk mi is, magyarok, ahogy az egész világ. De minden egyes alkalommal, mikor a fentieket végiggondolom, megnyugszom. Tudom, hogy mindenki azon fáradozik, hogy a korábbi megszokott élet a lehető legkevesebb áldozattal, és a lehető leghamarabb visszatérjen. Én is ezért kelek fel minden nap, építem újra magamat a sokkoló számadatok után, hiszen a legtöbb, amit most tehetek, hogy otthon maradok...

Karantén pályázat

Ha a bennünk rejlő feszültség levezetésére egyik felsorolt mód sem nyerte el a tetszésünket az Első Magyar Karanténszínház és a Litera közös irodalmi pályázati felhívást tett közzé. Olyan egyfelvonásos drámai műveket várnak, amelyek a koronavírus-járvány miatt bekövetkezett rendkívüli élethelyzetre reflektálnak. A beküldési határidő: 2020. április 15. Ki tudja, talán a te történeted adhat erőt másoknak! Nincs mit veszíteni!

Nézőpont

A karantén előnyei

VÉSZI BLANKA

Néhány héttel ezelőtt még olyan távolinak tűnt a koronavírus! Emlekszem, január végén néztem először utána a járványnak. Azóta már itthon, laptopról hallgatom az előadásaimat, és örülök, ha hetente kétszer ki tudok menni a lakásból tíz percre...

Az egyetemem, iskolák bezárása és a kijárási tilalom kétségkívül arcon csapott mindenkit. A tanárok minden igyekezete ellenére otthonról tanulni messze nem olyan hatékony, mint az iskola-padból. A diákok részéről is rengeteg extra munkát jelent, ami sokaknak nehézséget okozhat. Ezért a tanároknak mindent be kell vetniük, hogy az oktatáson felül még motiválják is a hallgatókat vagy iskolásokat. A számonkérések tisztaságát, pedig egyáltalán nem lehet ellenőrizni. Arról nem is beszélve, hogy a bezártság egy idő után az emberek agyára fog menni. Azonban, ahogy mondani

szokták, minden rosszban van valami jó. Ennek az elcsépelet klisének ismételt igazat kell adnom! Talán elég arra gondolni, hogy mennyivel tisztább lett a levegő Vuhanban most, hogy bezártak a gyárak. Talán érdemes lenne kicsit megfontolni, hogy ezeket az állapotokat megőrizzük, esetleg tovább javítsuk (tudom, szép álom lenne...) Egy másik lehetséges pozitív hatását is merem remélni ennek a válságos helyzetnek. Talán a hosszú otthonlét alatt az emberek végre elkezdik értékelni egymást. Az orvosokat, rendőröket, közalkalmazottakat, boltosokat, mindenkit, akinek dolgoznia

kell még így is. A diákok talán elkezdik értékelni a tanárok munkáját, meg azt, ha iskolába, egyetemre járhatnak. Talán végre megértjük, mennyire kiváltságosak vagyunk, hogy tanulhatunk, dolgozhatunk. Gondolkozzunk el egy kicsit. Pörgessük le fejben, milyen volt egy nap „szabadon”, és milyen egy napunk „bezárva”. Gondoljuk át, mennyi minden és mindenki hiányzik most nekünk. Majd, mikor ismét visszatérhetünk a rendes kerékvágásba, ne felejtjük el tisztelni azokat a személyeket és dolgokat, amelyeket általában mindennaposnak veszünk.

Nézőpont

Helyzetjelentés

KOVÁCS ZSÓFIA

Mostanában egyre több panaszkodó és a másokra irigy emberrel találkozom, (persze szigorúan csak online). Aki dolgozik, azt hajtogatja: de jó annak, aki otthon lehet, aki meg otthon van, arra vágyik, hogy dolgozhasson, vagy újra legyen munkája. Azt hiszem, kijelenthetjük, ez a helyzet senkinek sem jó.

Mit lehet tenni? Jelentem, semmit. Ez van. Pontosabban el kell kezdeni a szemétből várat építeni. Ki tudja, még a végén bejön! Attól, hogy kiszaladt a lábunk alól a talaj, még nem muszáj azonnal sajnálatni magunkat! Biztosan van rosszabb. És talán lesz is. Olyan világban élünk, ahol, ha nekem nem jó, másnak sem lehet az, de mindenkit nem akarhatunk megelőzni panaszkodásban. Esténként természetesen kiállunk az ablakba tapsolni az egészségügyi dolgozóknak, ám fél óra múlva már azon gondolkozunk, mit csinálhatnának jobban, miért nem végeznek több tesztet. Itt a baj! Azon kéne

agyalnunk, hogyan vészeljük át, hogyan vegyünk fel olyan napi ritmust, ami tartható és lehetőleg házon belül is kivitelezhető. De nem. Mi még mindig csak magunkkal foglalkozunk. Bizonyíték kell? Az időseket úgy vonzza a piac, mint a mágnes. Miért? Mert nincs, aki elmenne helyettük. A lányok tanár. Éjt nappallá téve az akadozó rendszer miatt aggódik, és az online puskázás ellenszerét kívánja feltalálni. A vejük bolti eladó, így halálra dolgozza magát az új hobbiként megjelenő WC-papír- és lisztfelvásárlás miatt. Az egyik unokájuk egyetemista. Szegény még mindig a kollégiumban

felejtett gyapjúpulóvere miatt bánkódik, ráadásul épp a negyvenedik regisztrációját fejezi be egy kiemelten fontos oktatási felületen. A másik unokájuk általános iskolás. Soha életében annyi házit nem kapott, mint most. Azt sem tudja, hétvégén lesz-e ideje a legújabb számítógépes játékára. Mindezek miatt nagyinak, vagy nagyapának egyedül kell intéznie a bevásárlást. De ők megértik. És miért is ne mennének, ha megtehetik? Nos, talán azért, mert a „Maradj otthon!” rájuk hatványozottan igaz. Ráadásul értük igazán megéri félretenni a büszkeségünket és az egónkat.

Sorozatok régen és ma

Folytatása következik

A sorozatnézés népszerűsége sosem látott magasságokban van világszerte. A folytatásos műfajnak hazánkban is komoly előélete van. A magyar sorozatok történetét feldolgozó cikkünkben a kereskedelmi TV-k előtti idők felhozatalából szemezgetünk, valamint áttekintjük a jelenkor kínálatát.

VARGA-CEGLÉDI
BERNADETT,
LÁSZLÓ-KUN GÁBOR
KOVÁCS ZSÓFIA

A sort a Szabó család című folytatásos rádiójáték nyitotta 1959-ben. Hetente kedd este az adások idejére kiürültek az utcák, és mindenki a rádiók köré telepedett, hogy hallja az új részeket. A kor nagy színészei közül rengetegen részt vettek a vállalkozásban, Szabó néni Gobbi Hilda volt, Szabó bácsit pedig kezdetben stílusosan Szabó Ernő formálta meg. Ő 1966-ban meghalt, de a szerep közkívánatra nem szűnt meg, Rajz János folytatta a munkát. A negyvennyolc évadot megélt sorozat végül 2500 rész után 2007-ben szűnt meg. A hetvenes éveket már a néhány részből álló, zömében ifjúsági sorozatok uralták. A Keménykalap és krumpliorr 1974-ben, míg az Utánam, srácok! egy évvel később került adásba. Előbbinek az alapját Csukás István azonos című műve szolgáltatta. A következő évtized egyik üstököse a Linda volt. Az

Fotó: Pesti Laura

első szezont 1984-től, a másodikat 1986-tól, a harmadikat 1989-től vetítette a Magyar Televízió. A sorozat pedig maga volt a két lábón (vagy inkább Babettán) járó nyolcvanas évek mind a helyszínek, mind a hangulat tekintetében.

„Ha lenne tízezer forintom...”

1987-től aztán új kategória jelent meg a hazai televíziózásban: a teleregény. Kéthetente csütörtökön este felcsendültek ugyanis Hidas Frigyes dallamai, majd megjelent a képernyőn a Széchenyi-hegyi adótorony távolodó képe és a felbukkanó panelházak tömege. A Szomszédok felvonultatta a 90-es évek komplett Btk-ját, annyi volt benne a bűncselekmény. Külön dallam figyelmeztetett a rossziú felbukkasására egy-egy rablásnál, verekedésnél, netán védelmipénz behajtásnál. Szerencsére az egyik főszereplő, Vágási Feri, akit a készítőik egymás között csak a „gazdagréti Batman” néven illettek már-már irreálisan gyakran olálkodott a tetthelyek közelében, hogy rendet tegyen a börtzsekis rossziú között. Természetes ellensége, az iszákos és intrikus Janka néni és az őt megformáló Pásztor Erzsí vált a Youtube-korszak ünnepelet sztárjává. Aki pedig végignézte a félórás részeket, az elmerülhetett a szereplők aktuális fejezetre szánt magvas, népevelő bölcsességeiben. Tizenhárom évad és 331 rész után 1999-ben ért véget a széria.

Mi ez a téboly? Mi ez a frász?

Az iménti kérdések alighanem számos TV-nézőben felmerültek a kilencvenes évek magyar

sorozat kínálata kapcsán. Pedig választék volt már bőven. Az évtized elején elindult a Família Kft., ami hetente szállította a konzervnevetéssel nyomtatékosított poénokat, amikkel egy idő után már a nézők is torkig voltak. A kilenc év alatt adásba került 385 epizódba ipari mennyiségű termékelhelyezés került, aki pedig látta a Spáh ikreket „rappelni”, annak ez örökre beleégett a retinájába és a hallójárataiba. Az évtized közepén aztán kitört a Xénia-láz. Az Úrgammák egy, a Magyar Televízió vetített, 160 részes magyar ifjúsági sci-fi-sorozat volt 1995 és 1998 között. Az akkori Nemzeti Alaptantervre alapozott oktatósorozat eltökélt célja volt a természettudományok iránti érdeklődés felkeltése. A sorozat köré indulása után klubot, majd ifjúsági egyesületet szerveztek 76 ezres tagsággal, melynek toborzását egyebek mellett az iskoláknak juttatott pénzzel ösztönözték, és olyan akciókkal, mint „Javíts egy jegyet” és „Válaszd meg az év tanárát”. A sorozatot számos kritika érte bányúsága és a termékelhelyezések miatt; a marketingbe később az egyesületet is bevonták. Az évtized második felében aztán megérkeztek hazánkba a kereskedelmi televíziók, velük együtt pedig jelentősen átalakult a felhozatal. 1998-ban elindult a Barátok közt, melynek szereplői sok minden barátai nem. De, ahogy mondani szokás, mindezekről majd a következő részben...

Mi a mai helyzet?

A Szomszédok sikere után a magyar sorozatgyártás hanyatlani kezdett. Hogy az

űrt kitöltésék, a csatornák a teleregényhez hasonló napi sorozatokat kezdtek készíteni. Így született meg az Életképek (amelyet egyébként ugyanaz a Horváth Ádám jegyezte, aki a Szomszédokat is), a Barátok közt vagy a Jóban rosszban. Aztán 2011-ben valami megváltozott.

Krimik

A magyar HBO saját gyártású, heti sorozatot fejlesztett. A Társasjáték nem aratott elsöprő sikert, azonban felhívta az emberek figyelmét arra, van élet a szappanoperákon túl is. A csatornák gyorsan reagáltak. Sorra érkeztek a még nem tökéletes, de már elég szórakoztató, több embert képernyő elé ültető szériák: Hacktion, Fapad, Terápia, Egynyári kaland és végül az etalon: az Aranyélet. Utóbbiról már biztosan mindenki hallott, mivel az újkori, magyar sorozatgyártás egyik alappillére. Műfaját tekintve krimi, de nem a megszokott amerikai mintára kell gondolni. Az írók szerencsére felismerték, hogy itthon képtelenség eladni hatalmas, fegyveres autósüldözéseket, vagy atombombára kötött megállapodásokat. Aktualizálni és „magyarosítani” kell a történeteket. A produkciós cégek hamar rákaptak a siker ízére, és ahogy az lenni szokott, megpróbálták lemásolni azt. Az ilyen jellegű próbálkozások azonban rendszerint kudarcba fulladnak: Az RTL-en sirlalmas számokkal nyitott az Alvilág, de a Jóiú, ami a krimi egy másik, inkább humoros oldaláról közelíti meg, sem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Egyszóval, amit már láttunk, arra még egyszer nem vagyunk kíváncsiak. Vagy talán mégis?

Vígjátékok

Nálunk, ami a legjobban üt, az a fanyar humor. Tudjátok: „Kicsit sárgább, kicsit savanyúbb, de a miénk.” A görbe tükörben látott valóságon mindenki tud nevetni. Ezt ismerte fel bravúrosan, Magyarország jelenlegi legnézettebb szériájának, A mi kis falunknak az írógárdája. Maga a sorozat szlovák mintán alapszik, tehát nem teljesen hazai fejlesztésű, de a nézettség ez mit sem változtat. Bár erősen kételem, hogy bárkinek el kéne magyaráznom, miről szól a történet, azért röviden összefoglalom: Egy zsákfalu, Pajkaszeg mindennapjaiba leshetünk bele. A polgárok hétköznapi problémáival szembesülünk, azaz a saját ügyes-bajos dolgainkat látjuk, karikírozott helyzetben. Ahogy a mellékelt ábra mutatja, ez tetszik a nézőknek. Sőt olyannyira tetszik, hogy nem csak heti sorozatként, de napi, teleregényszerű komédiában is szívesen végignéznek. Ezt használja ki a Drága örökösök. Ugyanúgy egy faluról szól, kicsit megbolondítva néhány pestivel, és a Barátok köztből már jól ismert intrikákkal. Tehát az RTL gondoskodott róla, hogy hétfőtől szombatig tudjunk magunkon nevetni. Ha úgy vesszük, bejött nekik.

Na de nézzük mit csinált a másik nagy, kereskedelmi televízió, a TV2! Ők sem tétlenkedtek. Azonban pechjükre egy kevésbé sikeres műfajt, a romantikus vígjátékot választották. Ennek eredménye lett a Korhatáros szerelem, ami igényesnek igényes ugyan, ám a várt siker elmaradt. A Tanárra válaszként elkészült a Bogaras szülők, de valahogy ennél sem találták el, mit szeretne valójában látni a néző. Mígnem néhány hónappal ezelőtt hozzájuk is megérkezett az áttörés, egy napi sorozat formájában. A Mintaapák négy teljesen különböző apatípusról szól, akik talán még maguk sem nőttek fel egészen. Az embereknek ez végre tetszik. Hiszen, ahogy a fentiekben is, magukon tudnak nevetni esténként. Azt hiszem, kijelenthetjük, a magyar sorozatgyártás mára aranykorát éli. Évi négy-öt új szériát kapunk, amiből kettő, három folytatódik is, így nem kell feltétlenül mindig új kedvenc után néznünk. A témák általában különböznek, ám az írók nem igazán szeretnek megvalni attól, ami sikeres, így egy-egy motívum gyakran itt is, ott is felbukkan. Hogy mi lesz a jövőben, az jó kérdés, de aggodalomra semmi ok, ugyanis még idén érkezik két új széria: az Apatigris, illetve a Mellékhatás, valamint új évaddal tér vissza a Tanár, A mi kis falunk, a Drága örökösök, sőt a Mintaapák is. Tehát egyáltalán nem kell félnünk, hogy az elkövetkezendő nehéz időkben kifogyunk a magyar sorozatokból.

Ma már szabadulni is menő

Végy egy dohos pincét. Dekoráld ki a falakat, pakolj bele pár bútort meg egy marék lakatot, amiket gyermekded nehézségű fejtörőkből kieső számsorok nyitnak ki. Az egészet hintsd meg valami misztikus giccsel, és kész. Ja, és persze egy talicskát is szerezz be, amibe gyűjtöd a bevételt. De valóban ez volna a szabadulósobák összes titka? Vagy ennél jóval összetettebb szórakozásról van szó? Utánajártunk!

VARGA-CEGLÉDI
BERNADETT

Kezdjük mindenekelőtt a definícióval: „A szabaduló játék (más néven: szabadulósoba, szabadulás játék, kijutós játék, angolul: escape room vagy escape game) egy játék, melyben a résztvevőknek meghatározott időn belül logikai vagy ügyességi feladatok segítségével kell kijutni egy szobából vagy szobarendszerből.” Az escape game-k, vagyis a számítógépes kijutós játékok története 1980-ban kezdődött. Ekkor jelent

meg ugyanis a Mystery House nevű játék, melyben egy házban máskálva kell ékszereket megkeresni. Ékszerek helyett azonban eleinte csak hullákat találunk, ezért aztán a történet is bonyolódik. A játékot egy házaspár készítette. Céget alapítottak, melyet két évvel később 700.000 dollárért felvásárolt az IBM. Számítógépes játékok ihlette szabadulósobát először a Szilícium-völgyben valósítottak meg 2006-ban. Témája Agatha Christie egyik krimijére épült. Jelenleg a Távol-Keleten a legnépszerűbb ez a típusú szórakozás. A Japánban kifejlesztett Real Escape Game elnevezésű szabadulójátékokban több száz ember játszik együtt, melyek a legkülönbözőbb helyszíneken játszódnak: ipari épület, vidámpark vagy akár stadion. A játékidő sem gyenge: napokban, sőt van, hogy hetekben mérhető. Magyarországon a 2010-es évek eleje óta van jelen a műfaj. Terjedésükhöz nagyban hozzájárult egy neves magyar pszichológus, Csíkszentmihályi Mihály flow-elmélete. Az elmélet szerint az ember akkor nyújtja a legjobb teljesítményt, ha egy konkrét feladatra koncentrálna megszűnik számára a külvilág, ráadásul pont ilyenkor a legboldogabb. Egy gondosan megtervezett szabadulósobában pedig éppen ez lép működésbe.

Mi a titok?

A játékmenet nagy vonalakban nem túl bonyolult: A játékosok be vannak zárva egy szobába, ahonnan minél hamarabb szabadulniuk kell. Ehhez a szobában lévő eszközöket kell felhasználni, kivéve, ha külön figyelemztetnek bizonyos eszközök „haszontalanságára”. A legtöbb játék a horrorfilmekből merített ihletet, de találkozhatunk krimivel, tudományos témájúval és fikciós játékokkal egyaránt. A legtöbb pályán logikai, matematikai és ügyességi feladatokkal találkozhatunk, ellenben jelent már meg műveltségi tematikán alapuló játék is. A feladatokat egyénileg és csapatban lehet megoldani. Akad olyan játék is, amiben a szerencsére bízzák a játékosokat, máshol konkrét utalások vannak a következő feladatokra. Lineáris, tehát egymás után következő feladatokból álló és tetszőleges sorrendű játékmennel is találkozhatunk a résztvevők attól függően, milyen helyszínt választanak. Létszám szempontjából is sokrétű a felhozatal, hiszen a kettőtől egészen nyolcig terjed a jellemző érték. A játékidő gyakran hatvan perc, amit valamilyen módon jelölni szoktak a pályán belül a készítő.

Fotó: Mórítz Szilvia

A logikai fejtörőkkel fűszerezett játékok egy egész pszichológiai folyamatot jelenítenek meg, melyen a szabadulni vágyók végigmennek a játékidő során. A tény, hogy be vagyunk zárva és itt minden időre megy, megnöveli a stresszhelyzetet, emelkedik a pulzusszám, izgalmi állapotba kerülünk. Ha ez az izgatottság sikerélménnyel párosul, tehát sikeresen lendülünk át egy-egy kihívást jelentő fejtörőn, akkor ezt pozitív visszacsatolásaként könyvelhetjük el. A szabadulás játékok során jelentősen erősödik a csapatszellem, ugyanis egymásra támaszkodva kell véghezvinni a fejtörőket. A megannyi apró részlettel egyedül senki nem boldogulna időben. A nyomozás és a feladatok megoldása közben olyan szituációkba keverednek a játékosok, amik merőben eltérnek a hétköznapi tevékenységeiktől, így új tapasztalatokra tehetnek szert. Tesztelhetik reakcióidejüket, memóriájukat, problémamegoldó képességüket, valamint rákényszerülnek arra, hogy mindez ne egyénileg, hanem csapatban dolgozva mutakozzon meg. A témák sokrétűek lehetnek: gyilkosság, bomba hatástalanítása, fantasy, tudományos és persze horror.

Pár egyszerű tanács, ha már nem próbáltad volna a szabadulósobázást: A szabadulósobákban nincs szükség semmi különösebb tárgyra, szerszámra, vagy

lámpára. Öltözék tekintetében válassz olyan ruhát, ami kényelmes és jól érzed benne magad. A hétköznapi vagy „játszós ruha” a legjobb választás. A legtöbb játék-helyszín elvárja a játékosoktól a pontos érkezést. Teszik mindezt azért, hogy elég idő maradjon a feladatok megoldására, míg a következő csapat megérkezik, illetve a terep visszarendezésére is.

Generációs különbségek

Cikkünk írásakor a szakma négy generációt különböztet meg. Az első generáció értelemszerűen a legfapadosabb. Zárak, lakatok, egyéb mechanikus dolgok, például kirakósok jellemzik. A kapcsolattartás a külvilággal walkie-talkie-n keresztül történik. A sztori jellemzően nem túl bonyolult. A második generáció egy fokkal komplexebb. A lakatok mellett immár elektromágneses zárok is fellelhetők a szobában. Nem ritka a kamerás megfigyelés sem a szervezők részéről, hogy pontosabb képet kapjanak arról, hogy hol tart a csapat. A harmadik generációs szoba azt jelenti, hogy az ajtók nem lakattal és kulccsal nyílnak többé, hanem egy dalt kell énekelni, táncolni stb. Szóval mindenféle szenzorok alakítják a játékot, nyitják az ajtókat. A negyedik generáció magának a szobának a fizikai létét sem követeli meg, hanem különböző virtuális valóság megoldásokat alkalmaz.

Lehetőségek otthonra

Mit tehetünk most, hogy az életünk egy hónapokig tartó szabadulósoba lett, így az igaziakat nincs módunk látogatni? Számos alternatíva kínálkozik erre az esetre, amíg minden rendbe jön. Két lehetőséget személyesen is volt szerencsém kipróbálni. Az egyik az Escape Room társasjáték. Négyféle játék van a készletben, és mindegyik megoldása valódi játékosoknak is. Tulajdonképpen hasonlóan zajlik a játék, mint egy igazi szabadulósobában, hiszen az Escape Room játékokban is teljesen magukra vannak utalva a játékosok. Minden játékra 60 perc áll rendelkezésre, tehát ennyi idő alatt kell teljesíteni a kihívást. A visszaszámolásban a Chrono dekóder lesz a segítségemre, ami hanghathatásával igazán feszült hangulatot teremt. Mint az igazi szabadulósobákban, itt is van lehetőség segítséget kérni, a tippkártyák ugyanis segítenek tovább jutni elakadás esetén. Négy nagyon különböző területre repít el a játék, így mindegyik menet nagymértékben különbözik a többitől. Szökés a börtönből, Vírus, Az atombomba vagy Az azték templom. Izgalmasan hangzik, és valljuk be, az is. Az Escape Room Szabadulósoba társasjáték annyira komplex, hogy csak 16 éves kortól ajánlott, ám ez alighanem minden egyetemista számára megfogható korlát. Ha vonzanak a rejtélyek, szívesen gondolkodsz összetett logikai feladatok megoldásán, James Hamer-Morton Szabadulósobás feladatok című könyvének lapjain átélheted a szabadulósobák izgalmát. A szerző az Egyesült Királyságban üzemeltet rendkívül népszerű szabadulósobákat és izgalmas kihívásnak fogta fel, amikor egy kiadó megbízta, hogy valós kulcsok és zárok nélküli szabadulókalandot alkosson meg könyv formában. A játékban Adam Parkinson oknyomozó újságíró bőrébe bújva követjük az információ-morzsákat. Először mindig van egy kis történet, ami keretet ad a nyomozásnak, közben pedig a szövegben elrejtve találjuk meg a nyomokat, és persze a feladatra fordítható időt is. Ha elakadunk egy feladattal, nem kell kétségbe esni, ugyanis igénybe vehetünk apró segítségeket, de ha még mindig nem jutottunk túl egy rejtvényen, akkor van nagyobb segítség is. Természetesen végső elkeseredésünkben a könyv végén található megoldásból is lehet puskázni. Tíz feladvány kapott helyett a kötetben. Attól nem kell tartani, hogy egy napos feladat lenne, kivéve persze, ha reggeltől estig csináljuk. Talán segítség lehet átvészelni ezeket a nehéz napokat.

Egy fűszer, ami szinte mindent eredetibbé tesz fogaskerekeivel

Most, hogy a hirtelen rám szakadt végte-
lennek tűnő bezártságra ítélt időben már sokadszorra ráamolom át kis albérletünk polcait, óhatatlanul elcsábulok ihletért jobbnál jobb enteriőrök és kiegészítők felé. A minimalista, funkcionális, ipari világ különösen vonz, mígnem az internet bugyrait kutatva megtalálom az újra testesült viktoriánus kort ma is divatos köntösben: a steampunkot.

VARGA-CEGLÉDI
BERNADETT

A több, mint negyven éves múltra visszatekintő stílusirányzat és tematika egy teljes szubkultúrát épített maga köré. Mára nem csak a különc csodabogarak zárt közössége hódol a historikus gépi világ szeretetének, sokkal inkább vált egy sokak által kedvelt és elfogadott elemmé, akár a mindennapokban is. Ha csak a főváros utcáin sétálnánk, momentán csak lelkiekben, könnyen botlanánk bele Lady Ravenford főhercegnő kazamatájába a

körúton, amit már messziről megismerni a szokványosnak nem mondható octopus cégérjéről. A kézműves sörök hatalmas tárháza és a szemet gyönyörködtetően tálalt gasztronómiai fogások önmagukban lehet nem emelnék ki a választható helyek forgatagából a vendéglátóipari egységet, de a gondosan tervezett belső mindenképpen látogatásért kiált. A szemmagasságban futó rézcsövek sokaságán és az itallapon túl ne felejtjük el tekintetünket magasabba is emelni, hiszen olyan ritkán látni ma már klasszikus léghajót...

Honnan ismerzik meg a steampunk? Miben rejlik a népszerűsége? A válaszok megtalálásában Vörös Zoltán, a Coolgear Steampunk Facebook oldal művésze sietett a segítségemre. Ahhoz, hogy az ember megfoghatóvá tegyen egy irányzatot, biztosan felismerje, érdemes először tárgyasítani, például egy jelkép formájában. Ezt ki is tudná jobban megtenni, mint egy alkotó, akinek a mindennapjait és megélhetését teszi ki a fogaskerekek és a mechanika világa. „Egy cylinder, rajta egy gogglessel, avagy egy tipikus steampunk hegesztő/pilóta szemüveggel.” választja magabiztosan. „Aki egy ilyen kiegészítőben lát perspektívát, az befogadóbb is lehet a steampunk adta viktoriánus fantázia múlt, jelen és jövő elképzeléseire. Ez lehet akár Verne világa, vagy egy posztapokaliptikus történet. Akinek ennél szűkebb a világa, az is imádni tudja a használati tárgyak fába faragását és mechanikus hangulatúvá tételét. Mondhatni a steampunk stílus, egy fűszer, ami mindent eredetibbé tesz fogaskerekeivel. A mai korban nem nagyon van új és eredeti divatirányzat, és a jövőt sem optimistán látják az emberek. Sajnos. Ebben a korban a retro a menő, meg a távoli múlt, mint „aranykor”. A jelen a digitalizáció kora, és ez ijesztő tud lenni, így kissé megnyugodhat az ember szíve az „egyszerű” mechanika varázsától, a végtelen műanyag helyett az organikusabb fa és bőr használata kerül előtérbe. A viktoriánus kor volt szinte az utolsó, ahol nemcsak a funkció, hanem a stílus is szerepet játszott. Ez vonzza oda az embert, a gyártósoron ellektelenedett jelen helyett.” Máshogy látja a kérdést a Mistique Rooms szabadulósobákat üzemeltető cége, akik így fogalmazták meg a titok nyitját: „A kütyük világában

izgalmas, fizikálisan izgó-mozgó, hangot adó gépezetekkel találkozni varázslatos. Mi is a téma népszerűsége miatt nyitottuk meg az Időgép pályánkat, amit az azonos című film ihletett. Ez az egyik legismertebb kihívásunk, Európában az egyik legnehezebb játék, amit nem olyan rég egy amerikai blog a 100 legjobb szabadulósoba közé válogatott, ott is a top 10-be.”

De hogy mennyi is az annyi, kétféle kérdés is megfogalmazódhat a fejünkben. Vajon hányan hódolnak a vernei világ gyönyörének? „A közösség sokrétű, van, aki ezzel kel és fekszik, és van, aki csak távolról csodálja a steampunkhoz kapcsolódó dolgokat. Egy rendezvényre, ami kifejezetten a Steampunk világa előtt hódol, 70-100 fő jön el, online a legnagyobb itthoni csoportok 7-800 fővel rendelkeznek. Érdeklődés van rá, amit a saját oldalam közel 8000-es számú oldalkedvelője is visszaigazol. Ugyanakkor itthon az emberek nem fordítanak nagy figyelmet magára a stílusra. Úgy tűnik, világszerte jobbak a statisztikák. - Mondja Zoltán, és lelki szemeim előtt nekem is felrémlik egy Tortakirály epizód, mikor Buddy Valastro egy tematikus rendezvényre készített pőfékelő, fűzős, csavarokkal teli sütemény-köteményt a televízió nézőinek szeme láttára. Ami viszont a fizikális beszerzést illeti, ne legyenek hiú ábrándjaink, ahogy Márk fogalmaz a

szabadulósoba megvalósítása kapcsán: „Direkt steampunk cuccokhoz jutni igen költséges, és bonyolult, ám jó fantáziával és érdeklődéssel könnyen meg lehet látni, hogy mi változtatható át ilyenné.” Ezt a kreatív visszaigazolást hallom vissza a másik oldalról is: „Hobbiszinten könnyű utánpótlás alapanyagra lenni, nagy mennyiségben nehéz, és nem anyagi értelemben. Egy-két ékszer alapanyaga minden nagyszülő padlásán ott van néhány nem működő vekker képében, amit darabokra lehet szedni. Engem már csak teljes órás örökségek tudnak kielégíteni, amik elég ritkák, és olykor igen borsos áron lehet hozzájuk jutni. Folyamatosan vadászni kell a jó lehetőségeket bolhapiacokon, meg online felületeken. Hobbiszinten alapvetően nem a pénz az akadály, hisz szinte az egész stílus hulladék-újrahasznosítás. A beleölt idő, kreatív munka és szobrász készség az, ami meghatározza egy termék értékét. Én már nem csak óra alapanyagokból alkotok, hisz sosem volna elég. Sok mindent már külön gyártatok magamnak, ami költséges.”

Aki tisztas távolból szemlélné az egyedi szubkultúrát, bizakodjon benne, hogy akár jövőre is újra napvilágra kerül a már 2018-ban, március 15-én körmenetező gőzhuszár a Artechó Egyesület jóvoltából. Mi több, ha újra szárba szökkenhet a kultúra, tavaly november 29-én tűzte először

műsorára a Magyar Színház a Kincses sziget grandiózus darabját, melyről Halasi Dániel rendező így nyilatkozott: Kovács Yvette jelmeztervező az első pillanattól partner volt ebben, hogy pontosan látható legyen a színészek játszottá két figura megjelenésében a 100 év korkülönbség. Nem aprózzuk. Korabeli ruhák lesznek, és nem túlzok azzal, hogy nagyjából 200 jelmez készül. A vizuális világot a „steampunk” felé visszük el, ami ugye a neoviktoriánus kor keresztezése az iparosodás kellékeivel... Mindeközben nekem nagyon fontos, hogy a színész legyen mégis a középpontban, és a nagy gépezet ne vonja el a figyelmet a lelki folyamatokról. Fontos a látvány, az illúzió, a zene, a koreográfia, a sok szereplő, de a színésznél és az ő mikro-történeténél alig van fontosabb. Ez és a hatalmas szerkezet együtt adja majd meg az élményt.” Mindezek alapján egy valódi tanulmányi kirándulásnak is beillő élménnyel gazdagíthatjuk majd kíváncsi énünket. De addig is maradnak csinosítás terén a régi, szétszabdalt térképek, az újragondolt fogaskerekek, nagymama újjálesztett régi fa komódja és a látszó villanykörtefenyék a hófehér falakon. Pihenésképp pedig mi mást javasolhatnánk, mint Verne Gyula és H.G. Wells köteteit vagy a filmrajongók számára a Vadiúj vadnyugatot, a Hellboyt vagy éppen A szövetséget.

MŰHELY

Felelős kiadó:
Budapesti Műszaki és
Gazdaságtudományi Egyetem
Felelős szerkesztő:
Horváth Bálint
Barabás Zoltán
Főszerkesztő: Szabó Zsolt

Rovatvezetők:
Szabó Lídia Dóra
BME körkép, bme.korkep@muhely.com

Kókai Bálint
Kapun kívül, kapunkivul@muhely.com,

Kulcsár Dorottya
Közélet, kozelet@muhely.com

Balogh Kata Boglárka
Sport, sport@muhely.com

Varga-Ceglédi Bernadett
Magazin, magazin@muhely.com
Technika, technika@muhely.com

Kovács Zsófia
Publicisztika, publicisztika@muhely.com

Képszerkesztő:
Szlávik Orsolya

Tördelőszerkesztő:
Fejes Bence

Az újság készítésében résztvettek:
Murányi Máttyás, Peczel Levente, Kalmár
Dániel, Kapitány Gergő, Berczi Tamás

Szerkesztőség:
1111 Bp., Műgyetem rkp. 3.
K. alagsor 80/a.
E-mail: info@muhely.com,

Hirdetésszervezés:
E-mail: info@muhely.com

ONLINE KIADÁS

Ingyenes.

HU ISSN 1589-6668

Lapunkat rendszeresen szemlézi a megújult

www.observer.hu

NYEREMÉNYJÁTÉK

A helyes megfejtést beküldők között egy 3000 Ft-os könyvutalványt sorsolunk ki. A megfejtéseket a muhelymegfejtés@gmail.com e-mail címre várjuk **április 14.** Előző számunk nyertese: **Kulcsár Márton.** Az ő nyereménye egy 3000 Ft-os könyvutalvány.

😊	Alpha	Francia gyors vasút	Téma egy-neműi!	Elle betűi keverve!	Kifogyott	Tova	Rege	Piritós	Aero	Szörny ... mese	Útóvel játszott sport	Kapu védője	Nem jó	😊
1.														Ö
😊	Híres csillagász								Gége helye					
2.									Volt					
Audio visual			English röv.			Maró folyadék				Liter		Saját kezűleg		
			Költő			Cipész				Görög sziget		Sokat ivó egyén		
Tonna		Nagy értékű							Sablon					
		Főzelék növény							Adam párja!					
Lentebbi helyre				Suba része!			Balkon							Azon okból
				Határozott névelő			Gyapjas állat							
Női név					Seb szélek!			Nagy baj					Amper	
					Szlovák hírtügn.			Elmesél					Kén	
És angolul				Szagló érzék							Útó lap			
				Newton						Rádió frekv.				
Science röv.		Vegyi csoport							Angyal rang				Tél közép!	
		Észak Magyaro.							Páros tőke!				Rügy fele!	
Pénz (szleng)				Mosó vályú						Pezseg a víz				
				Római ezer						Liter				
😊	N										Cipót készít			

Vitafórum

Kell-e nekünk ez a válsághelyzet?

Senkinek sem kell bemutatni a helyzetet: bezártak az oktatási intézmények, félig-meddig leállt a kulturális élet, elmaradnak a sportesemények, és minden nagyobb rendezvény. Egyre több a beteg, és csak idő kérdése, és bezárnak a gyárak, vagy azért, mert valamelyik dolgozóról kiderül, hogy fertőzött, vagy pedig azért, mert nem tudnak alapanyagot importálni, sem pedig terméket exportálni. Az utóbbi napokban sokszor hallottam hóbörögni az embereket a válsághelyzet miatt. Szerintük hagyni kell, hogy végigsöpörjön a lakosságon a vírus, hiszen előbb vagy utóbb úgyis mindenkit elér. Halottak így is, úgy is lesznek. Bízunk mindent a természetes kiválasztódásra,

a gazdaság nem állhat meg. Talán ebben is van igazság, de én azt gondolom, helyes döntéseket hoztak a vezetők nemcsak Magyarországon, hanem Európa többi hasonló helyzetű országában is. Először is, hiszek abban, hogy egy ilyen döntést alaposan megfontoltak, több szakemberrel konzultálva. Emellett védenünk kell a lakosság veszélyeztetett rétegeit (bár ehhez az is kell, hogy ők is hagyják magukat megvédeni). Azt sem kell megvárni, amíg annyi súlyos beteg lesz, amennyit már nem tudnak ellátni a kórházak. Még ha a népesség nagy része el is kapja a koronavírus, akkor is sokkal lassabb lesz így a terjedése, mintha mindenki szabadon mászkálna.

Persze, valószínűleg nehéz lesz ezután talpra állni. Nem áltatom magam, és senkit sem azzal, hogy amint vége a válsághelyzetnek, minden pontosan ugyanúgy fog folytatódni, mint azelőtt. Az emberiség azonban már átélte háborúkat, természeti katasztrófákat, gazdasági válságokat. Mégis itt vagyunk. Arra van szükség, hogy ha eljön az idő, partnerekként segítsük egymást, hogy minden újra a régi legyen.

VÉSZI BLANKA

A Vitafórum rovatunk témájával kapcsolatban is várjuk véleményüket az info@muhely.com email címre.

KOCSIS M. BRIGITTA

Mindegy

Részletben az egész,
legmélyén a lényeg,
ha megérted, hogy miért élsz
kezdődik a végzet.

Vagy véget ér a kezdet?
játsszunk a szavakkal!
Tegyünk steril rendet
néhány képzavarral!

Jó lesz, úgyse érted...
csak elégszer mondjam!
Aztán majd ismétled,
hogy kétségbe vonjam.

Mert mire beépül,
nekem már rég közhely,
frázisokká törpült
fogalmi redőkkkel.

Egyszerűen és jól.
ez az ősi minta.
Amit a sors eléd tol
a sok „majdnem” meg „mintha”

mind arra szolgál csak,
hogy lecsipkedd a giccset
és a „van-nincs” között állva
megértsd azt, hogy mindegy.

Mert mind egy!

GONDOLATOK

Ebben a rovatunkban prózákat, verseket, egyéb irodalmi műveket, valamint szociográfiákat közlünk.

Várjuk e tárgyban írásaikat a publicisztika@muhely.com e-mail címre, Gondolat jelíggel.

Karanténnapló 1. (Nóra)

Már negyedik napja nem történik semmi. Az élet kezd unalmassá válni, a naplóirás meg feleslegessé. Felkelek, eszem, főzök, mosok, tanulok, takarítok. (Nem, ez nem igaz. A takarításhoz még nem unatkozom eléggé.) De a lényeg a monotonitáson van. Tegnapig már-már kezdtem azt hinni, becsavartam. A szűk családomon kívül senkivel sem találkoztam, aztán egyszer csak becsengetett egy nő. Úgy nézett ki, mint aki most lépett ki egy félbemaradt drámából. Kicsit szakadt ruha, és borzalmasan idejétmúlt kalap. Nevettem is magamban, mert egy ilyen Isten háta mögötti faluban száz évente csak egyszer van akkora szerencsénk, hogy ilyen vendéget fogadjunk. Gyorsan hadarta el a nevét, így a Nórán kívül mást nem értettem. Azt mondta, ne lepődjek meg, de ő tényleg Ibsen Nórája. Kacagtam egyet, majd rávágtam, hogy felőlem bárkinek a bárkije lehet, mivel hús-vér ember szívesen látom.

Feldúltak tűnt, így rákérdeztem, minden rendben van-e.
- *Nincs hová mennem* – felelte.
- *Most jöttem el otthonról.*
- *Akkor igenis van hová menned. Haza – vágtam rá.*
- *Már nincs otthonom. Elhagytam a férjem.*
Nem akartam mondani neki, hogy a lehető legjobb időpontot választotta. Karantén idején ember nem lesz, aki befogadja, de ő tudja.
- *A házasságom működésképtelen. Majdnem megfulladtam abban a lakásban.*
Nem felhívták a figyelmünket a folyamatos szellőztetésre? De komolyan hol élnek ezek? Körülbelül két perccel később leesett mire gondolt. (Ebből is látszik, hogy négy nap alatt teljesen leszoktam minden normális emberi interakcióról.)
- *Szerintem kicsit félre lehetné a sérelmeidet. Legalább addig, amíg ennek az egésznek vége. Úgy július környékén már válhatsz – próbáltam vigasztalni.*
- *Nem. Ezt most kellett megtennem.*

Vége rászántam magam – felelte.
- *De ezt nem értheted. A te házasságod, látom, jól működik.*
- *Tessék? A mim?*
- *A házasságod. Nagy ház, szép kert. Fő az ebéd a konyhában.*
Két dolog jutott eszembe. Egy: úgy látszik, ha nem teszek fel sminket, legalább tíz évvel idősebbnek nézek ki. Kettő: innentől átállok a házhozsálításra. Gyorsan közöltem is Nórával, hogy nem vagyok férjnél. Még csak a húszas éveim elején járok. Erre felkiáltott: „Jaa, hogy téged nem sikerült férjhez adni!” Mondom, igen végül is így is fogalmazhatunk, de azért hozzátenném, még annyira nem is próbálkoztak velem. Hála Istennek.
- *És milyennek képzeled az ideális férjet? Már ha még lesz, aki elvesz?*
- *kérdezte, miközben elterült a kanapén*
Magamban megköszöntem a bókot, majd napirendre tűztem a „Hány évesnek nézel ki?” Instagram filter mielőbbi kipróbálását. Elkezdttem sorolni a tulajdonságokat.
- *Kedves, viszonylag jóképű, határozott, vicces...*
- *Jajj, de naiv vagy!* – szólt közbe.
- *Úgy beszélsz a férfiakról, mintha nem lennél nekik folyamatosan alárendelve.*
Jelenleg nem is nagyon vagyok,

gondoltam. De kíváncsi voltam, hová akar kilyukadni.
- *Egy házasságban a legfontosabb, hogy a férfi el tudja tartani a családját, intézze az üzleti ügyeket, ne lépjen félre túl sokszor...* (Nálam ez a szám körülbelül olyan, egyszer sem)... *ne lumpoljon, vigyázzon a családja jó hírére, és legyen néhány kedves szava a feleségéhez. Nekem ebből lett elegendő!*
Ezen mondjuk nem csodálkoztam. Az ilyen házasságba én is belebolondultam volna.
- *Azonban az én házasságom nem ilyen volt.*
Még az a szerencse, gondoltam.
- *Sokkal rosszabb.*
Ettől?
- *Egyáltalán nem érdekelte, hogy én mit akarok. Nekem nincs kedvem többé csak az ő ellátásával foglalkozni. Igenis vannak céljaim. Például varrónő leszek...* (Nagyon helyes, lehet, meg is kérem, varrjon nekem maszkot)... *és a saját lábamra állok.*
- *Ez egy nagyon becsületes ötlet. De talán nem a karantén kellős közepén kéne belevágni.*
- *Milyen karantén? Te is be vagy ide zárva?*
- *Momentán igen, de azért általában szabadon megyek, ahová csak akarok.*
- *Na tessék! Az elején még nálunk is így volt, de aztán jöttek a gyerekek...*
Remek. Közben kifutott az ebédem. Erre Nóra rám szólt,

hogy nehogy feltakarítsam, majd a cselédlány. Kérdeztem, azt is hozott? Mert máskülönben nehezen fog menni. Elképedt. Nem értette miért én főzök, miért én takarítok, miért én viszem a háztartást. Körülbelül fél óráig tartott mire elmagyaráztam neki, hogy nem, nem én vagyok a cseléd, mert az nincs is.
- *De ugye dolgozol valamit?*
- *kérdezte.*
Még csak tanulok, feleltem, ám utána jön majd a nagy betűs élet, meg a munka. Ezt már végképp nem tudta összerakni. Be vagyok zárva, nyakamon a házi munka, és még dolgozom is.
- *Ilyen egy önálló nő* – feleltem.
Persze azt nem mondtam neki, hogy anyuka még nem vagyok, de ennyi elhallgatás igazán belefér.
- *Tessék?* – emelte fel a szemöldökét. - *Ilyen az, ha egy nő szabad?*
- *Jelen körülmények között ilyen.*
- *Meg gondoltam magam!* – pattant fel.
Köszönés nélkül sarkon fordult, és kiviharzott az ajtón.
- *Ma legalább végre történt valami* – rántottam meg a vállam. Majd lentről a becsapódó kapu dördülése hallatszott.

KOVÁCS ZSÓFIA

A kerítés védelme

Fifi vidáman ugrál a kocsibejárónál. Gazdija megígérte, sétálni viszi. Újabb jó nap, nem csak a kiskertben mászkálhat. Otthon unalmas a terület, nincs benne semmi izgalom.

HELMÉCZY KÁROLY

Nyílik a ház ajtaja, a mögötte hallatszódó női cipő kopogásából tudja, hogy Julcsival mindjárt indulhat felfedezni a világot. Az új, finom illatú poráz nagyon tetszik neki, a szép világosbarna bőr illik hófehér bundájához. A saroknál a díszpark felé veszik az irányt. Rég voltak arrafelé. Kicsit futkározhat majd poráz nélkül, fetrenghet a zöld fűben, válaszolhat az üzenetekre. Reméli,

ismerőssel is találkozni fognak. Gazdagék előtt mennek el. A járda mellett pihen fekete kutyájuk. Fifi bosszantani akarja. Ugat, mutatja pici hátsóját. A kerítés másik oldalán csak ül a hegyomlás méretű eb. Mancsai alól kilóg egy csont, azt harapdálja. A marhalábszár majd akkora, mint főhősünk. Julcsi nem figyel, a telefonját bújja. Jöjjön az utolsó lehetőség. Ha ez sem húzza fel, akkor

semmi. Megáll a kerítés mellett, bal lábcskáját megemeli, pisilni kezd. Ez már felbőszíti a házörzöt. Nekiugrik a kerítésnek, teljes erőből ugat. Kis hősünk örülne magának, ha nem nyílna a kapu. Jönnek haza gazdagék. Baj van, kapu nincs, rottweiler igen. Aki éppen felé közeledik. Kezdene fehéredni kiskutyánk, ha nem lenne eredetileg is ilyen színű. Szerencse, még kameleonnak

hinnék az utcabeliek – gondolja. A nagydarab fajtársa közeledik. Szemeiben látszik, hogy legszívesebben azonnal lenyelne keresztben a pimaszságért. Majdnem odaér a tized akkora blökihez, mikor megtorpan. Ez már nem az ő területe, nem kell védenie, főleg egy ilyen csöppségtől. Gazdája szavát is hallja, meg simogattatni magát. Főhősünk megúsza. Kicsit megszidja Julcsi, bár ez különösebben nem érdekli. A parkban való játék után hazaérnek. A miniatúr fenevad nyugodtan mászkál körbe. Egyszer csak fura zajt hall az utcáról. Fiatal gyerek sétaltatja a kutyáját. A hegyomlás. Ő is észreveszi a kis házörzöt. Most fordított a helyzet. A kapunál megáll a fekete jószág. Megemeli a lábát. A tócsán érezni, üzenet is van benne. Na most ugass, pici vadállat! Fifi elgondolkozik, lehet mégsem olyan rossz az udvar izgalommentessége. A kerítés biztonsága kárpótolja.

